TRST, nedelja
20. maja 1956
Leto XII. - Št. 117 (3355)

PRIMORSKI DNEVNIK

Cena 25 lir
Poštnina plačana v gotovini
Tel. 94-638, 93-808, 37-338

UREDNIŠTVO: UL. MONTECCHI št. 6, II. nad. — TELEFON 93-808 IN 94-638 — Poštni predal 559 — UPRAVA: UL. SV. FRANČIŠKA št. 20 — Tel. št. 37-338 — Podruž. GORICA: Ul. S. Pellico 1-II., Tel. 33-82 — OGLASI: od 8.-12.30 in od 15.-18. - Telefon 37-338 — CENE OGLASOV: Za vsak mm višine v širini 1 stolpca: trgovski 80, finančno-upravni 120, osmrtnice 90 lir - Za FLRJ za vsak mm širine 1 stolpca za vse vrste oglasov po 60 din. MALI OGLASI: 20 lir beseda. - NAROČNINA: mesečna 400, vnaprej: četrtletna 1100, polletna 2100, celoletna 4100 lir. - FLRJ: Izvod 10, mesečno 210 din. Poštni tekoči račun Založništvo tržaškega tiska Trst 11-5374 — ZA FLRJ: Agencija demokratičnega inozemskega tiska, Državna založba Slovenije, Ljubljana, Stritarjeva 3-I., tel. 21-928, tekoči račun pri Komunalni banki v Ljubljani 60 - KB - 1 - Z - 375 - Izdaja Založništvo tržaškega tiska D. ZOZ - Trst

Še sedem dni

Še sedem dni nas loči od volitev v šest občinskih svetov in v pokrajinski svet. Tudi za onega, ki ima popolen pregled nad udeležbo volivcev na zborovanjih raznih strank, ni lahko biti prerok, pa čeprav ostaja govornikom na razpolago le šest dni ki verjetno ne bodo mnogo vplivali na dokončno odločitev volivca. Kljub temu pa lahko rečemo, da se je v zadnjih tednih volilne kampanje volilna množica v precejšnji meri nagnila na stran opozicije. Vzrok so predvsem močni in prepričljivi argumenti njenih govornikov, v zadnjih dneh pa tudi nezaslišan nastop demokristjanskega župana v najnaprednejšem, najborbenejšem okraju mesta ter nato izzivanje fašističnih in šovinističnih plačancev na največjem trgu. Danes je torej mnogo večja verjetnost, da bo sedanja kamora poražena, če bo sleherni volivec in volivka z glasovnico v roki prihodnjo nedeljo izvršil svojo dolžnost v interesu Trsta in Tržačanov, t. j. v interesu delovnega ljudstva; ta dolžnost pa sestoji v tem, da odda svoj glas za napredne opozicijske kandidate.

Dolžnost rušenja kamore je na dlani. Kamoraši so izraz privilegiranih in parazitskih slojev in ne morejo, predvsem pa nočejo, reševati življenjskih vprašanj naših krajev: ne političnih ne gospodarskih, ne socialnih najmanj pa nacionalnih. Kamora je dejansko proti teritorialni avtonomiji, javno izpoveduje v tisku in na zborovanjih, da hoče za vsako ceno kršiti določbe Memoranduma, zlasti pa Posebnega statuta, kar je dokazala z najnovejšimi dogodki, ko je poskušala izpremeniti predvolilno borbo za upravne volitve v borbo med obema narodnostima. Poskus ji ni uspel, ker je že v samem začetku ostala osamljena. Kamora je z veseljem odobrila, kar je že prej pripravila; protiljudsko in protidemokratično izključitev indipendentistične liste iz volitev. Sedaj hoče doseči z raznimi lažmi in masovno abstinenco indipendentističnih volivcev, ko njihovih glasov ne more pridobiti zase.

Kamora noče vrniti Trstu njegove vloge velikega emporija, ker so lokalni oblastneži sestavni del onega finančnega monopola v državi, ki ovira gospodarski in socialni razvoj. Ona noče popolne proste cone in v kolikor uporablja to geslo, ga uporablja zgolj iz demagoških razlogov. Ona noče vrniti tržaški luki stotisočev ton ladjevja. Ona noče obnoviti tradicionalnih pomorskih prog. Itd. Logično je, da se kamora ne zmeni niti za odstranjevanje tragičnih posledic svoje politike, ne skrbi jo brezposelnost desettisočev, noče preprečiti emigracije in njen glavar ni prav nič slučajno ali pa morda samo iz jeze javno pošiljal šentjakobske delavce v Avstralijo. Sedem let kamoraške politike je več kot preveč; prišel je čas obračuna.

Pri tem obračunu pa je važno ugotoviti, da indipendentistični del volivcev, katerega lista, ki je bila izločena, še vedno ni dokončno opredeljen. Doslej smo bili priča le določenim poskusom, ki ga mnogi smatrajo za pritisk na te volivce, naj volijo za določeno stranko. Naš dnevnik noče ravnati na podoben način. Vendar pa smatramo za dolžnost, da pozovemo vse one indipendentiste slovenske narodnosti, naj volijo za opozicijo, zlasti pa naj se v nobenem primeru ne vzdržijo glasovanja. Vsak neoddani indipendentistični glas je glas, ki bi utegnil podaljšati življenje kamoraški politiki, oni politiki, ki je indipendentistično listo pokopala. Zato morajo indipendentisti oddati svoje glasove opoziciji, njenim naprednim kandidatom.

Obračamo se s temi pozivi, seveda v prvi vrsti na slovenski del indipendentistov, ki je brez dvoma številčno precej močan. Če namreč podrobneje pogledamo izide zadnjih volitev po posameznih mestnih okrajih poznavajoč njihov narodnostni sestav, pridemo do nadvse zanimive ugotovitve, da je za obe indipendentistični stranki glasovalo pred štirimi leti približno deset do dvanajst tisoč indipendentistov slovenske narodnosti. Kljub vsemu pa hočemo tem tisočem povedati, da so bili neodvisni socialisti v vseh političnih borbah indipendentistom prav gotovo najbližji. Nihče še ni pozabil, da so bili eni in drugi na zadnjih in predzadnjih volitvah deležni koncentričnih napadov s strani istih nasprotnikov. Poleg tega pa je nepobitno dejstvo, da so neodvisni socialisti prav v zadnjem času doživeli zgodovinsko zmago v svoji dosledni borbi za pravilno usmeritev in vodenje delavskega gibanja bodisi v notranje bodisi v zunanjepolitičnem pogledu.

Tudi danes je borba neodvisnih socialistov realistična in dosledna, ki jamči, da bo geslo Trst Tržačanom dobilo meso in kri v vsakem pogledu: ker se bori za teritorialno avtonomijo, ker se bori za popolno prosto cono, za obnovo mornarice in pomorskih prog, za izboljšanje življenjskih pogojev slehernega delovnega človeka, delavca, kmeta, uradnika, obrtnika, malega trgovca, profesionalca itd. Neodvisni socialisti se borijo najdosledneje za uveljavljenje slovenskih narodnih pravic in so to že neštetokrat dokazali. Pri tem opozarjajo, da spada samozvana slovenska lista med podrepnike kamorašev, ker so njeni predstavniki že neštetokrat dokazali tesno povezanost z njimi. A kamoraški tisk je s svoje strani storil vse, da bi te dokaze potrdil. Zato te samozvane liste nihče ne more šteti med opozicijo.

Ponavljamo: kamorašem se majejo tla pod nogami in kdor se še ni odločil, je njegova dolžnost, da v prihodnjih dneh temeljito razmisli in pravilno odda svoj glas. Z njim bo morda odločilno prispeval, da bo naše ljudstvo po volitvah začelo z novim razdobjem svoje zgodovine, razdobjem, ki bo začetek resničnega sožitja, gospodarskega in socialnega vzpona in vsesplošnega napredka v okviru spodbudno se razvijajoče mednarodne politike.

OBJAVLJENA URADNA IZJAVA O FRANCOSKO-SOVJETSKIH RAZGOVORIH V MOSKVI

Skupnost stališč francoske in sovjetske vlade se je pokazala o številnih mednarodnih vprašanjih

O ostalih vprašanjih pa so razgovori privedli do boljšega razumevanja stališč - Privrženost načelom listine OZN in načelom miroljubne koeksistence - Obe vladi se bosta trudili za sporazum o razorožitvi v okviru OZN - Važna vloga Združenih narodov na področju pomoči nerazvitim deželam in pomoč tej organizaciji za rešitev palestinskega spora - Začetek pogajanj za trgovinsko pogodbo

MOSKVA, 19. — Maršal Bulganin in Guy Mollet sta danes ob 19.40 po moskovskem času podpisala končno poročilo o razgovorih in skupno izjavo o kulturni izmenjavi med obema državama. Izjava se glasi: «Med razgovori, ki so potekali v prijateljskem ozračju in v prisrčni iskrenosti ter v duhu medsebojnega razumevanja, so se izmenjali pogledi o francosko-sovjetskih odnosih ter o sredstvih za njih izboljšanje, kakor tudi o celotnosti mednarodnih vprašanj.

Prišlo je do koristne diskusije in o številnih vprašanjih se je pokazala skupnost stališč obeh vlad. O točkah, glede katerih se nasprotje mnenj ni moglo zmanjšati, so razgovori privedli vsaj do boljšega razumevanja medsebojnih stališč.

Predstavniki obeh vlad soglasno ugotavljajo, da se dobri odnosi med Sovjetsko zvezo in francosko republiko, ki ju veže dolga tradicija prijateljstva, razvijajo na podlagi medsebojnega razumevanja in spoštovanja

Obe vladi, ki ju navdihuje skupna volja, da delujeta za zmanjšanje mednarodne napetosti, sta priznali, da razvoj in izboljšanje francosko-sovjetskih odnosov na področjih, ki odgovarjajo interesom obeh držav lahko prinese bistven prispevek k okrepitvi miru in mednarodne varnosti.

Obe vladi sta dalje z zadovoljstvom ugotovili dosedanje izboljšanje v mednarodnem položaju. Toda upoštevajoč, da med državami ni še nujno potrebnega zaupanja, so predstavniki Francije in Sovjetske zveze poudarili svojo odločno voljo za uvedbo ukrepov, ki naj okrepijo medsebojno zaupanje in izboljšajo odnose med državami, najsi bodo razlike med njihovimi političnimi, gospodarskimi in socialnimi sistemi kakršne koli.

Predstavniki Francije in Sovjetske zveze poudarjajo pri tem važnost osebnih stikov med voditelji raznih držav in izražajo upanje, da se bodo v prihodnosti taki stiki pomnožili.

Predstavniki obeh vlad poudarjajo svojo privrženost načelom listine Združenih narodov, katere dejansko izvajanje mora omogočiti postopno rešitev še nerešenih vprašanj. Poudarjajo tudi voljo svojih vlad, da bodo spoštovale določbe listine, ki nalagajo rešitev vseh sporov z miroljubnimi sredstvi in prepovedujejo grožnjo ali uporabo sile, razen v primeru zakonite obrambe. Poudarjajo svoje prepričanje, da so bistvena podlaga za mirno koeksistenco in prijateljsko sodelovanje med državami medsebojno spoštovanje ozemeljske celovitosti in suverenosti, nenapadanje in nevmešavanje v notranje zadeve drugih držav.

Izmenjava misli o vprašanju varnosti v Evropi je pokazala skladnost stališč obeh vlad glede dejstva, da imata varnost in mir v Evropi odločilno važnost za ohranitev splošnega miru. Vendar pa se obe vladi nista sporazumeli o sredstvih za rešitev evropskih vprašanj. Obe vladi bosta še dalje sodelovali v interesu okrepitve splošnega miru, za rešitev še nerešenih važnih vprašanj. Prepričani sta, da bo z njihovimi napori in z napori vseh vlad, ki jih navdihuje ista volja po miru, mogoče vzpostaviti mednarodno zaupanje, da bo hladna vojna dokončno odpravljena, da se bo tekma v oboroževanju ustavila in bodo narodi na ta način rešeni grožnje nove vojne.

Predstavniki obeh vlad so med svojimi razgovori obširno proučili vprašanje razorožitve. Strinjajo se v tem, da je to vprašanje v sedanjih pogojih nujno mednarodno vprašanje. Prepričani so, da bo njegova rešitev imela izredno važno vlogo, kar se tiče zmanjšanja mednarodne napetosti, okrepitve zaupanja in olajšanja vojaških bremen. Vlada francoske republike in vlada ZSSR bosta nadaljevali svoje napore, da pride v okviru OZN do sporazuma o razorožitvi. Obe vladi poudarjata bistveno važnost jedrne razorožitve in nujnost, da se atomska sila uporabi v izključno miroljubne namene. To ostane njih skupen smoter in obvezali se bosta, da ga doseželta.

Obvezali se bosta tudi, da pride do temeljnega sporazuma, na podlagi katerega naj se najdejo ukrepi za bistveno znižanje oboroženih sil držav s primernim mednarodnim nadzorstvom, ki naj ga spremlja odgovarjajoče zniževanje oborožitve in v prvi vrsti znižanje oboroženih sil in oborožitve petih velesil.

Francoska vlada priznava važnost odločitve sovjetske vlade, da enostransko zmanjša svoje oborožene sile in svojo oborožitev. Francoska vlada je prepričana, da je ta odločitev take narave, da lahko olajša napredovanje sedanjih pogajanj o razorožitvi.

Proučila so se tudi vprašanja, ki se tičejo gospodarske in tehnične pomoči nezadostno razvitim deželam. Francoska in sovjetska vlada izrekata svojo popolno soglasnost, kar se tiče nujnosti skupnih naporov, da se tudi gospodarska in tehnična pomoč nezadostno razvitim deželam, ki bi omogočila vzpostavitev tesnejšega sodelovanja med državami in bi predstavljala prispevek k zmanjšanju mednarodne napetosti. Njen glavni namen mora biti ta, da se dovoli državam, ki bodo pomoč uživale da bolj naglo napredujejo s sredstvi, ki jih bodo svobodno izbrale na poti gospodarskega in socialnega napredka.

Zaradi tega sta obe vladi mnenja, da imajo Združeni narodi lahko bolj kot kdaj koli koristno vlogo na tem področju. Sovjetski voditelji so bili obveščeni o načrtih francoske vlade na tem področju. Ti so z naklonjenostjo sprejeli temeljne ideje, pri čemer pa so si pridržali pravico, da pozneje izrazijo svoje mnenje o načinu izvajanja načrta, ki jim je bil predložen in ki zasluži temeljito proučitev.

Francoski voditelji bodo v istem duhu razumevanja proučili sovjetske predloge, ki se tičejo evropskega sporazuma o gospodarskem sodelovanju.

Med izmenjavo misli so predstavniki Sovjetske zveze in Francije proučili položaj na Srednjem in Bližnjem vzhodu. Priznalo se je, da zasluži ta položaj največjo pozornost vseh vlad, ki so zainteresirane pri zmanjšanju mednarodne napetosti in okrepitvi splošnega miru. Predstavniki Francije so izjavili, da so z zanimanjem sprejeli na znanje zaključne izjave sovjetskega zunanjega ministrstva o položaju na Bližnjem vzhodu, ki je bila objavljena 17. aprila 1956.

Obe vladi sta se sporazumeli, da bosta nudili Združenim narodom vso potrebno pomoč pri njihovih naporih za okrepitev miru na področju Palestine in da se izvedejo sklepi, ki jih je s tem v zvezi sprejel Varnostni svet.

Podpirali bosta pobude OZN za zagotovitev mirne rešitve vprašanj, ki so predmet spora med arabskimi državami in Izraelom, na podlagi, ki no sprejemljiva za prizadete strani. Dali bosta svojo podporo Združenim narodom pri njihovih naporih za izboljšanje usode beguncev.

Predstavniki obeh vlad so proučili rezultate razgovorov, ki sta jih imela v Londonu oba predsednika zenevske konference. Pri tem izrekajo zadovoljstvo nad prispevkom, ki je bil s tem dan pri izvajanju sporazumov iz leta 1954 za okrepitev miru v Jugovzhodni Aziji.

Predstavniki Francije in Sovjetske zveze so si prav tako izmenjali misli o trgovinskem razvoju med obema državama. Sporazumeli so se, da bodo z vsemi sredstvi spodbujali razvoj francosko-sovjetske trgovinske izmenjave in priznali, da to odgovarja medsebojnim gospodarskim interesom ter bo važen činitelj zbližanja in medsebojnega razumevanja med narodi.

Z namenom, da prispevajo k povečanju in stabilnosti teh izmenjav so se predstavniki obeh držav sporazumeli o sklenitvi dolgoročnega sporazuma o medsebojni izmenjavi proizvodov. Njih namen je, naj bi ta sporazum predvideval znatno povečanje, leto za letom, tako francoskih dobav strojev in opreme za različne panoge, surovin in industrijskih proizvodov Sovjetski zvezi, kakor tudi dobav sovjetskih proizvodov, ki zanimajo Francijo. Dogovorjeno je tudi bilo, da bo sporazum predvideval dobave, ki se tičejo ne samo proizvodov in materiala, ki se tradicionalno izmenjavajo med obema državama, pač pa tudi druge proizvode in material, ki se bodo sporazumno določili.

Predstavniki obeh držav so se prav tako sporazumeli, da bodo bolj temeljito proučili vprašanje izmenjave potrošnega blaga in sredstev za olajšanje stikov med kupci in prodajalci. Dogovorjeno je bilo, da se bodo pogajanja za sklenitev tega sporazuma, ki naj velja tri leta, začela septembra 1956 v Parizu, tako da bo sporazum lahko stopil v veljavo 1. januarja 1957.

Sovjetski predstavniki so izjavili, da bi ob neobstoju omejitev in diskriminacije v trgovini Sovjetska zveza lahko v omenjenem razdobju znatno povečala svoje nabave francoskih proizvodov in v zameno prodajo sovjetskih proizvodov Franciji, tako da bi se na koncu treh let obseg izmenjave med Francijo in Sovjetsko zvezo zvišal približno od tri do štirikrat v primerjavi z letom 1955.

Predstavniki obeh vlad so z zadovoljstvom sprejeli na znanje sporazum o ustanovitvi pomorske proge med francoskimi pristanišči in sovjetskimi baltiškimi pristanišči.

Predstavniki obeh vlad so posvetili posebno pozornost vprašanju kulturne, znanstvene in tehnične izmenjave med Francijo in Sovjetsko zvezo. Z zadovoljstvom so ugotovili popoln sporazum o nujnosti čimvečjega razvoja te izmenjave. Francoska vlada je sporočila sovjetski vladi svojo željo, da bi že sedaj prispevala k razširitvi stikov med obema državama na znanstvenem in umetniškem področju; izrekla se je pripravljeno povabiti skupino sovjetskih znanstvenikov in inženirjev, naj si ogledajo naprave francoskega komisariata za atomsko energijo in organizirati v Parizu predstave baletnega zbora moskovskega gledališča «Boljšoj».

S svoje strani je sovjetska vlada izrazila namen, da še dalje razširi kulturne odnose s Francijo na področju znanosti in umetnosti, zlasti kar se tiče izmenjave knjig in periodičnih publikacij. Obe vladi sta odobrili besedilo skupne izjave, ki je priložena temu poročilu in ki določa načela in način francosko-sovjetskega kulturnega sodelovanja.

Predstavniki Francije in Sovjetske zveze so razvili svoje stališče kar se tiče ustanovitve evropskih organizmov, zlasti na področju uporabljanja atomske sile v miroljubne namene. Obe vladi se strinjata o sodelovanju na tem področju in zlasti v okviru druženih narodov.

Francoski predstavniki so obrazložili svojim sovjetskim kolegom vprašanja, ki se postavljajo v Alžiru, in politiko, ki jo tam izvaja francoska vlada.

Sovjetski ministri so izrekli upanje, da bo francoska vlada, boreč se v liberalnem duhu, ki jo navdihuje, znala dati temu tako važnemu vprašanju primerno rešitev v duhu našega časa in v interesu narodov.

Predstavniki obeh vlad so si čestitali za rezultate medsebojnih razgovorov in so poudarili koristnost obnovitve takih stikov.

Gronchi v Milanu

MILAN, 19. — Predsednik republike Gronchi je danes na povratku iz Švice prispel v Milan. Popoldne je v San Donato blizu Milana obiskal industrijsko središče ENI, ki je bolj znano pod imenom «Metanopoli». Tu ga je sprejel predsednik ENI inž. Mattei, ki je imel pozdravni govor. V svojem odgovoru je Gronchi med drugim omenil nekatera vprašanja gospodarske politike v Italiji in je pripomnil, da gre predvsem za vprašanje meja med privatno iniciativo in državno intervencijo, ter je dodal, da pri tem niso kdo ve kaj potrebne doktrinske in teoretične diskusije: «Dežela, ki gre naprej, kakor naša, nima potrebe poživljati akademij, pač pa mora reševati vprašanja.»

«Privatna pobuda, je dodal Gronchi, ima prvovrstno važnost in široka področja, da razvija svojo energijo. Toda ne more se prepustiti sami sebi, če se hoče izogniti nevarnosti, ki se v praksi zelo pogosto ponavlja, da bi prevladal zakon dobička, ki teži za tem, da splošni interes zamenja ali nadomesti s partikularističnim interesom.»

Brazilski parlamentarci na obisku v Jugoslaviji

BEOGRAD, 19. — Danes popoldne je prispela v Beograd delegacija brazilskega parlamenta. Vodja delegacije, podpredsednik komisije za zunanje zadeve Vargas je ob prihodu na beograjsko letališče izjavil: «Veseli me, da smo prišli v Jugoslavijo. Prinašamo jugoslovanskemu ljudstvu prijateljske pozdrave naroda in delavcev Brazilije.»

Popoldne je delegacijo sprejel predsednik zvezne ljudske skupščine Moša Pijade.

Pomoč ZBJ španskim invalidom

BEOGRAD, 19. — Zveza borcev Jugoslavije in Zveza vojnih invalidov Jugoslavije sta poslali združenju španskih invalidov antifašistov, ki deluje v Franciji, pomoč 400.000 dinarjev, da bi olajšali težko stanje španskih invalidov in antifašistov.

Razdvojenost v krščanski demokraciji ter polemika med Gonello in Fanfanijem

Tudi na povratku iz Švice Martino ni spremljal Gronchija - Carandini je obrazložil inozemskim novinarjem politiko radikalov

(Od našega dopisnika)

RIM, 19. — Bivši predsednik vlade in voditelj odporniškega gibanja Ferruccio Parri v svojih govorih večkrat poudarja, da je krščanska demokracija najbolj pisana stranka v Italiji, ker mora zagovarjati istočasno nasprotujoče si interese svojih številnih pristašev, ki gredo od delavcev in kmetov pa do uradnikov in bogatašev. V sedanji predvolilni borbi, ko vedno bolj prihaja do izraza predstavniki trojne delodajalske zveze ob pomoči Vatikana Fanfanijevemu integralizmu, je logično, da se vedno več govori o sporu med Fanfanijem in nosilcem nasprotnih idej, ki je minister Gonella. Danes je Gonella v Villa Franca med svojim volilnim govorom odgovarjal vatikanskemu glasilu na njegove napade. Dejal je, da katoličani ne postavljajo vprašanja verskih monopolov ali verskih razlik, saj vendar krščanska demokracija sodeluje danes v vladi z marksističnimi in liberalnimi strankami.

Največjo radovednost pa je vzbudila objava pisma, ki ga je poslal Gonella Fanfaniju, in v katerem je rečeno, da se mu zahvaljuje za njegova pojasnila v Bologni ter zatrjuje dalje, da je bil vedno za sodelovanje med strankami demokratičnega centra. Še bolj zanimivo pa je, da je bila ena vrsta pisma cenzurirana. Gonella je posredno zanikal obstoj pisma, kar pomeni, da se dvoboj med Gonellom in Fanfanijem nadaljuje na čuden način: z objavo izjav in z njihovimi zanikanji. Prav ta dvoboj pa je dokaz obstoja nesoglasja v krščanski demokraciji glede zelo važnih vprašanj, ki ne zadevajo samo sedanje volilne borbe, temveč tudi politične smeri krščanske demokracije po volitvah.

Martino se je nocoj vrnil v Rim naravnost iz Züricha. Kaj je počenjal v Švici, se točno ne ve. Za trdno pa se ve, da ni spremljal Gronchija pri njegovih obiskih in se tudi ni vrnil z njim. To je ponovni dokaz, da se predsednik republike in zunanji minister ne gledata prav rada zaradi že znanega spora okrog izvajanja sklepov Gronchi-Coty.

Na Martinovi zunanjepolitični liniji so tudi komentarji reakcionarnega tiska o rezultatih francoskega obiska v Moskvi. Ta tisk označuje rezultate kot nezadostne in obisk za propadel. Italijansko javno mnenje je nasprotno takšni oceni, saj je italijanski tisk na splošno ugodno ocenil francoski obisk in s tem se bolj osvetlil neplodno Martinovo zunanjo politiko.

Po Pajetti in Michelinju, ki sta tujim novinarjem v Rimu obrazložila politiko KPI in MSI, je bil danes na vrsti radikalski prvak veleposlanik Carandini. Dejal je med drugim, da se hoče radikalna stranka uvrstiti med levo opozicijo z ene ter krščansko demokracijo z druge strani kot laična stranka.

Dodal je, da gledajo radikali z velikim zanimanjem vse, kar se dogaja v ZSSR, ter je želel, da bi Italija postala nujen element v mednarodnih odnosih, kajti «jasno je, da se med Vzhodom in Zahodom nekaj dogaja». Carandini je dalje dejal, da gledajo radikali na Nennija s simpatijo, čeprav postavljajo pred PSI točne zahteve demokratičnih jamstev. Glede krščanske demokracije pa je rekel, da nasprotujejo njenemu monopolu, ker se bojijo, da bi to imelo za posledico nadvlado cerkve nad državo.

Jutri bodo zopet številna volilna zborovanja najvidnejših političnih osebnosti. Segni bo po dolgem času govoril v Palermu, nato pa v naslednjih dneh v Turinu, Bologni in Milanu.

A. P.

Z ovirami na cestah opozarjajo francoski kmetje na svoje težave

PARIZ, 19. — V številnih okrožjih Francije so danes na poseben način demonstrirali z namenom, da bi med drugim opozorili na kočljivo vprašanje poljedelskih proizvodov, ki jih ne morejo vnovčiti. Kmetje so postavili na vseh cestah raznovrstne ovire. Ponekod so te ovire cesto popolnoma zaprle, drugod pa so bile «premične» ali «elastične». Neki avtomobilist se je zaradi goste megle zaletel v drevesna debla, ki so bila nekje med Bordeauxom in Lesparrom postavljena čez cesto; avtomobilist si je pri tem poškodoval nogo. To pa je bila pravzaprav edina večja nezgoda, ki se je pripetila kakemu vozaču. Premične ovire so obstajale v tem, da so nekateri avtomobili vozili zelo počasi ter s tem ovirali avtomobile za seboj. «Elastične» pa so bile skupine avtomobilov, ki so se le od časa do časa toliko umaknile, da so pustile prost prehod drugim avtomobilom.

Ko so vozili mimo teh ovir, so potniki na avtomobilih dobili letake, na katerih so bili opisani vzroki tega gibanja in zahteve poljedelcev. V zahvalo za pokazano dobro voljo so potniki marsikje prejeli steklenice odišavljenega mleka, kot se je zgodilo v nekaterih krajih okrožja La Manche ali pa, kot v okrožjih Hérault in Gard, kozarec tamkajšnjega odličnega vina.

Vendar pa so v okrožjih Saone in Loire agenti republikanske straže uporabljali tudi solzilne bombe, zato da so uspeli odstraniti zapreke, ki so ovirale promet. V nekem majhnem kraju so demonstranti uporabili občinski pogrebni voz, zato da so organizirali sprevod, ki je potem zaprl promet na cesti. Po cesti Pariz-Dieppe in na drugih cestah, ki vodijo iz prestolnice proti zahodu, so ponekod za ovire uporabili traktorje.

Francoskim kmetom gre zlasti za to, da bi dosegli povišanje cene mleka, znižanje cen nekaterih krmil in pa državno podporo za izgubo, ki so jo utrpeli zaradi mraza preteklo zimo.

Grožnje britanskim ministrom zaradi usmrtitve Karaolisa

NIKOZIJA, 19. — Uradno se potrjuje, da se je v severnozahodnem področju Cipra pričela široka operacija, ki se je udeležuje več kot tisoč mož, ki preiskujejo naselja in tudi ostalo pokrajino. Da bi bili prebivalci iznenadeni, so bile vse telefonske zveze, ki povezujejo središče pokrajine pretrgane. Poleg vojaških čet se operacije udeležujejo tudi helikopterji ter izvidniška letala.

Po Londonu se je raznesla vest, da so nekateri člani britanske vlade prejeli grožnje od organizacije EOKA zaradi usmrtitve Karaolisa in Demetriouja. Scotland Yard preiskuje med ciprskim prebivalstvom Londona, da bi ugotovil, če so člani EOKA tajno prišli v Veliko Britanijo. Člani varnostne službe, ki imajo nalogo, da ščitijo ministre, so dobili orožje in prejeli ukaz, da poostrijo pozornost nad uradi in zasebnimi stanovanji članov vlade. Tudi okrog turškega poslaništva v Londonu je okrepljenastraža, ki naj prepreči eventualne demonstracije.

Anglija odklanja nov statut za Aden

ADEN, 19. — Britanski minister za kolonije Lloyd je govoril pred zakonodajnim svetom v Adenu. Izključil je, da bi v bližnji prihodnosti prišlo do korenitih sprememb v kolonialnem statutu za Aden, in to zaradi strateških in ekonomskih vzrokov. Ustavne spremembe bi lahko prišle čez čas.

Izjava je zbudila nezadovoljstvo v zakonodajnem svetu. Nekateri člani sveta so izjavili, da se lahko pričakuje nastop nacionalistov, kot se je to že večkrat zgodilo, zlasti pa še v preteklem marcu.

Vojaške sile ZDA in NATO se ne bodo zmanjšale

PARIZ, 19. — Predstavniki zahodnih vojaških sil so dali danes izjave, ki so kaj malu v duhu resne volje po razorožitvi. Tako je dejal general Lauris Norstad, ki bo v nekaj mesecih zamenjal Gruentherja na mestu vrhovnega poveljnika atlantske obrambne skupnosti v Evropi, da napovedano zmanjšanje sovjetskih vojaških sil ne bo smelo vplivati na načrte NATO, zlasti pa, da se ne sme zmanjšati število atlantskih vojaških sil.

Maršal Montgomery pa je dejal, da bodo vojaške sile NATO opremljene z ameriškim atomskim orožjem. «Če bomo napadeni, je rekel Montgomery, bomo uporabili kar atomsko orožje. V vsaki totalitarni vojni, kot bi bil n. pr. spopad med Vzhodom in Zahodom, se bo atomsko orožje uporabilo takoj v začetku.»

Ameriški obrambni minister Wilson je izjavil, da ZDA ne bodo sledile Sovjetski zvezi, da bi zmanjšale število svojih vojaških sil, in hočejo za nedoločen čas ostati pri številu okrog 2,450.000 mož. Pač pa je general Lawton, šef uprave oboroženih sil ZDA, pred senatno podkomisijo za določanje kreditov izjavil, da se bo ameriška kopna vojska v prihodnjem proračunskem letu zmanjšala za 5 odstotkov in bo torej imela 1.034.100 mož.

PNOM PENH, 19. — Princ Norodom Sihanouk je sprejel uradni vabili za obisk SZ in ČSR, ki sta nedavno priznali Kambodžo. Datum obiskov še ni določen.

BEOGRAD, 19. — 22. maja bo prispela v Beograd delegacija češkoslovaških nuklearnih znanstvenikov in strokovnjakov. Člani delegacije se bodo z jugoslovanskimi zastopniki razgovarjali o sodelovanju obeh držav na področju uporabe atomske sile v miroljubne namene.

ODLOČEN GOVOR PREDSEDNIKA NASERJA

«Lahko dobavljamo orožje kjer hočemo in kolikor hočemo»

Egipt ni vplivno področje nobene države ali skupine držav

ALEKSANDRIJA, 19. — Egiptovski predsednik Gamal Naser je danes govoril v pomorski akademiji v Aleksandriji. Med drugim je dejal: «Egipt je svoboden, da lahko prejme orožje v katerem koli trenutku in v kateri koli količini. Vsakršna akcija, ki bi hotela omejevati to svobodo, bo smatrana za napadalno dejanje sovražnikov». Naser je nato poudaril, da «nobena država ali skupina držav ne moreta smatrati Egipta za vplivno področje».

Še bolj določeno je potem Naser pokazal na zahodne velesile, katerih predstavniki so se pred kratkim sestali v Parizu, da bi med drugim proučili vprašanje dobav orožja Srednjemu vzhodu, ko je dejal: «Nobena država ali skupina držav se ne more sestati v Parizu, da bi odločala o tem, kaj sme Egipt storiti. Mi smo popolnoma neodvisna država in branili bomo to neodvisnost do zadnje kaplje naše krvi. Prosti smo, da si lahko nabavimo orožje, kjer hočemo, kadar hočemo in kolikor hočemo in to kljub poskusom, da bi nas ovirali ali omejevali našo oborožitev. Vsakršen poskus omejevanja naših dobav orožja, je dejal Naser, bo smatran za napadalno dejanje na škodo Egipta».

Nato je svoj govor naslovil na mlade častnike ter je nadaljeval: «Ne pozabite, da ste prisegli da boste imeli za svojega sovražnika vsakega sovražnika Egipta».

Ko je ponovno zatrdil, da Egipt ne bo dopustil nobeni državi ali skupini držav, da bi odločala o njegovi bodočnosti, da bi ga nadzirala ali mu diktirala svojo politiko, je Naser zaključil: «Mi smo svobodna država in našo politiko nam diktirajo naše koristi. naša neodvisnost in naše dostojanstvo.»

Po slovesnosti v pomorski akademiji je predsednik Naser odšel v vojno pristanišče, kjer si je ogledal enote egiptovske mornarice, ki so bile pred kratkim dobavljene v državah vzhodne Evrope. Temu delu slovesnosti niso smeli prisostvovati niti domači niti inozemski novinarji.

MOLLETOVE IZJAVE O REZULTATU RAZGOVOROV:

"Duh doseženih rezultatov je važnejši od rezultatov, ki jih omenja poročilo"

Voditelji SZ povabljeni v Pariz - O Alžiru niso govorili «uradno» Hruščev poudarja podporo vsem narodom, ki se borijo za neodvisnost

MOSKVA, 19. — Po podpisu skupne francosko-sovjetske izjave je predsednik francoske vlade Mollet izjavil: «To je dober začetek, kaj ne?» Bulganin je odgovoril: «Je samo prvi korak».

Še pred podpisom skupne izjave je bil sprejem v Kremlju na čast francoski delegaciji, katerega se je udeležilo okoli tisoč povabljencev. Na sprejemu je imel Bulganin kratek govor, v katerem je med drugim izjavil, da je bila na obeh straneh želja, da se najde rešitev vprašanj v ozračju medsebojnega razumevanja, kar pa še ne pomeni, da je bil dosežen sporazum o vseh vprašanjih. Bilo pa je mnogo napravljeno, da se premaga razdalja, ki loči obe državi v njihovih odnosih. «Sovjetska vlada, je dodal Bulganin, dela vse, kar je od nje odvisno, da okrepi in poveča prijateljstvo in sodelovanje med SZ in Francijo, tako da ne bo več padla senca v bodočnosti na naše odnoste. Mislimo, da bo francoska vlada storila isto».

Mollet je v svojem odgovoru izjavil, da navdaja njegovo vlado «iskrena želja, da bi Francija mogla imeti vlogo, s pomočjo katere naj razprši ozračje nezaupanja, ki je tako škodilo mednarodnim odnosom po vojni». Zatem je Mollet dejal, da je napredek, ki so ga dosegli med razgovori, bolj važen od zabeleženih nasprotij. Na koncu je izjavil, da moskovski razgovori «opravičujejo upanje javnega mnenja v izboljšanje francosko-sovjetskih odnosov».

Maršal Bulganin je med sprejemom v Kremlju izjavil nekemu francoskemu novinarju, da je Alžir trda kost in da mora to vprašanje rešiti Francija v interesu vseh. «Alžirsko vprašanje, je dodal, se ne tiče nas, pač pa Francije, in vse je odvisno od nje».

Istočasno pa je Hruščev nazdravil «vsem arabskim narodom» v družbi egiptovskega, libanonskega in sirskega poslanika, katerim sta se pridružila še poslanika Kitajske in Burme.

«Mi smo za vse zatirane narode, je dejal Hruščev. Smo za vse tiste, ki se borijo za narodno in socialno osvoboditev. Ni mogoče, da bi zgodovina šla nazaj. Tiste, ki tega ne razumejo, bo tok odnesel. Nekateri zatrjujejo, da Egipt ni zmožen vladati s svojimi sredstvi. To je smešno. Egipt se je znal vladati, ko se kolonialisti niso še združili v državo».

Hruščev je zatem izjavil, da Sovjetska zveza noče vsiliti svojih pogledov, in da ljudske demokracije in Kitajska gredo vsaka po svoji poti, ter je zaključil: «Toda mi bomo podprli vse tiste, ki se borijo za narodno neodvisnost».

Guy Mollet pa je zvečer imel tiskovno konferenco, na kateri je izjavil, da med razgovori «ni nihče zahteval od Francije naj se odpove skupnostim in obveznostim, katerim namerava ostati zvesta». Zatem je Mollet izjavil: «Prišli smo sem, da se bolje spoznamo, in to je bilo doseženo. Tisti ki so pričakovali več od našega potovanja so bili enostavno slabo obveščeni.» O razgovorih je dalje izjavil, da je «duh doseženih rezultatov bolj važen kakor rezultati, ki so razvidni iz poročila». Zanikal je zatem, da bi bilo prišlo do težav med razgovori. Dejal je, da so govorili tudi o nemškem vprašanju, o katerem ni prišlo do sporazuma.

Zunanji minister Pineau je tedaj izjavil, da se obe strani strinjata o tem, da je treba najti sredstva za rešitev tega vprašanja in drugih evropskih vprašanj ne strinjata pa se o načinu uporabljanja teh sredstev. Pripomnil je še, da sovjetska vlada ne nasprotuje načelu združitve Nemčije, ne strinja pa se z metodami, po katerih naj do združitve pride.

Mollet je tudi dejal da je sovjetskim predstavnikom sporočil, da bi jih z veseljem sprejel v Franciji. Dan obiska ni bil še določen, toda razgovori o tem se bodo nadaljevali po diplomatski poti.

Ko so ga vprašali a pojasnila o alžirskem vprašanju, je Mollet odgovoril: «To je izključno francosko vprašanje», in je dodal, da o tem niso govorili v nobenem trenutku uradnih razgovorov. O tem so govorili na sinočnjem sprejemu in so se nato sporazumeli, da bodo to vprašanje omenili v uradnem poročilu zaradi njegove važnosti.

Zunanji minister Pineau je s svoje strani dejal, da obstaja glede tega še precedent, ker je bilo to vprašanje omenjeno tudi v poročilu o razgovorih z maršalom Titom. Zaradi tega bi se lahko čudili, če ne bi o tem govorili v Moskvi. Dodal je še, da je povsem normalno, da Francija o tem govori z ostalimi člani Združenih narodov, ker se je to vprašanje že obravnavalo v tej organizaciji in je možnost, da se bo o njem zopet govorilo. Pineau je opolnoči odpotoval z vlakom v Leningrad skupno z nekaterimi člani delegacije. Mollet pa bo odpotoval jutri zjutraj v Pariz.

Nocoj je Mollet govoril po sovjetski televiziji sovjetskemu ljudstvu.

Arabci bodo predložili alžirsko vprašanje VS

PARIZ, 19. — Včeraj je bila v Grenoblu velika demonstracija, ko bi moral s tamkajšnje postaje odpeljati vlak z rezervisti, določenimi za Alžir. Demonstranti so poškodovali progo in onemogočili odhod vlaka. Tudi drugi vlaki niso mogli voziti skozi Grenoble. Današnja «Humanité» poroča o podobnih dogodkih še po drugih krajih Francije. Zdi se, da gre za akcijo komunistične partije, ki baje namerava začeti široko kampanjo za zapustitev Alžira.

Iz Alžira prihajajo nadaljnje vesti o bojih s smrtnimi žrtvami, ki gredo tudi danes v desetine. Tako baje v gorati pokrajini v južnem Alžiru padalci, spahiji in oborožniki s pomočjo čet ki so prispele s helikopterji, zasledujejo skupino okrog 100 upornikov, ki so od včeraj obkoljeni. Kakih 20 upornikov je bilo ubitih v spopadu blizu Gentisa v okrožju Constantine. Na francoski strani so bili štirje mrtvi ter dva ranjena. V spopadu so sodelovala oklopna vozila in letala. V spopadih pri Marniji in Boni je včeraj padlo 34 upornikov.

V neki zasedi so padli trije Evropejci, med njimi neka ženska. Blizu Tamde, 125 km od Marakeša sta bila ugrabljena dva francoska gozdna paznika, ko sta se v avtomobilu peljala nadzirat neko delo.

Politični odbor Arabske lige, ki je zaključil svoje peto zasedanje danes zjutraj v Damasku, je objavil poročilo, ki pravi, da je odbor zaslišal tudi predstavnike alžirske osvobodilne fronte ter sklenil:

1. da pošlje vsem delegacijam arabskih držav v OZN navodila, naj predložijo alžirsko vprašanje Varnostnemu svetu OZN;
2. da vztraja pri zahtevah, naj francoska vlada preneha vojaške ukrepe ter prizna pravico Alžira do neodvisnosti, in da stori enako z istim namenom pri drugih velesilah.

KARAČI, 19. — Pakistanski ministrski predsednik Choudry Mohamed Ali bo odpotoval v Peking 2. junija. Njegov obisk v LR Kitajski, ki bi moral biti že v maju, se je zakasnil zaradi krize, ki je nastala v njegovi stranki.

TRŽAŠKI DNEVNIK

VREME VČERAJ
Najvišja temperatura 23.8, najnižja 15.9, ob 17. uri 20.6, zračni tlak 1010,1, veter 13 km, vlaga 58 odst., nebo 9 desetin pooblačeno, morje lahno razgibano, temperatura morja 18.

Danes, NEDELJA 20. maja
Bernardin, sp., Miodar
Sonce vzide ob 4.29 in zatone ob 19.34. Dolžina dneva 15.05. Luna vzide ob 15.27 in zatone ob 1.57.
Jutri, PONEDELJEK 21. maja
Feliks, spok., Jelina

PROTESTNO ZBOROVANJE TRŽAŠKE UNIJE NA TRGU PERUGINO

Danes odločitev o usmeritvi volivcev liste „Trst Tržačanom"

Že sinoči je kandidat in bivši občinski svetovalec Carlo Tolloy opozoril indipendentistične volivce, naj ne glasujejo za stranke, ki so bile do sedaj na oblasti, za desničarske liste in za MEN

Sinoči je «Tržaška unija» organizirala na Trgu Perugino protestno zborovanje proti izključitvi njihove kandidatne liste za tržaške občinske volitve. Zborovanja se je udeležilo mnogo ljudi, ki so med dvema govoroma izrazili ogorčenje proti krivičnemu ukrepu okrožne volilne komisije, ki je zaradi neke formalne napake izključila indipendentistično listo. Prvi je govoril Valerio Borghese, ki je poudaril, da ni več skoraj nobene možnosti, da bi priznali njihovo listo. Dejal je, da kar se je zgodilo z njimi, potrjuje, da so se italijanske nacionalistične stranke bale njihove afirmacije in da so jim zaradi tega onemogočili udeležbo na prihodnjih volitvah. Hkrati pa je protestiral tudi proti nedemokratičnemu ukrepu oblasti, ki so jim odobrile zborovanje na Trgu Perugino in ne na nekem drugem trgu v središču mesta, kot so zaprosili.

Za njim je govoril dosedanji občinski svetovalec Carlo Tolloy, ki je dejal, da je bilo zborovanje sklicano, da protestirajo proti izločitvi njihove liste za občinske volitve. S to izločitvijo je bila storjena velika krivica neštetim volivcem, ki so na preteklih volitvah glasovali za indipendentistično listo. Ukrep je bil protidemokratičen, ker je bil neupravičen. Nato je Tolloy podrobno obrazložil, kako se je zgodilo z njihovo listo, povedal, da so bili vsi dokumenti, ki jih zakon predpisuje, vloženi skupno s spiskom kandidatov in da se je okrožna volilna komisija spotaknila ob formalno pomanjkljivost anagrafskih podatkov pri vsakem imenu kandidata, vpisanega na seznamu. Ti podatki pa so bili vpisani na ostalih dokumentih, ki so bili temu spisku priloženi in ki so dokazovali istovetnost posameznih kandidatov. Na osnovi teh dokumentov, je dejal Tolloy, je bilo nemogoče zamenjati eno osebo z drugo, čeprav bi šlo za soimenjaka.

Dalje je Tolloy poudaril, da oblasti s takšnim ravnanjem ne prispevajo k pomiritvi duhov in k mirnemu sožitju na tem področju. Zavrnil je lažnivo pisanje desničarskih časnikov, češ da so sami povzročili izločitev liste «Trst Tržačanom». Dejal je, da ni res, da bi se kdorkoli vmešaval ali izvajal nad njimi kakršenkoli pritisk v tem pogledu.

Nato je povedal, da sta okrožna komisija in vladni komisar zavrnila priziv za priznanje liste za volitve. Sedaj pa je Tržaška unija vložila priziv na prizivno sodišče. Če se bo tudi ta instanca izrekla za nepristojno, je dejal Tolloy, se bodo pritožili na vrhovno kasacijsko sodišče. Toda volitve so blizu in je zato nujno, da indipendentistični volivci vedo, za koga bodo, oziroma za koga ne smejo voliti. O tem bodo dokončno sklenili na današnjem zborovanju kandidatov in predlagateljev liste, ki bo v Ulici sv. Frančiška 2. Pozval je vse indipendentistične volivce, da ne smejo glasovati za stranke, ki so bile do sedaj na oblasti, za monarhiste ali podobne liste. Indipendentistični volivci, je dejal Tolloy, morajo voliti po svoji vesti za tiste liste, ki imajo v svojem programu tudi indipendentistične zahteve. Opozoril pa je volivce tudi na listo MEN, ki se predstavlja ljudem pod sleparskim znakom proste cone in drugih zahtev gospodarskega značaja. Tolloy je dejal, da so na tej listi ljudje, ki hočejo braniti samo ozke interese nekaterih veletrgovcev in da zato indipendentistični volivci ne smejo voliti zanje.

Huda kršitev svobode govora in zborovanja

Tiskovni urad PSI sporoča, da bi morala včeraj ob 12. uri govoriti v Ul. Duca d'Aosta študent Arnaldo Bressan in dr. Aurelia Gruber Benco. Komaj je Bressan spregovoril, in sicer z zelo umirjenimi besedami, ter načel vprašanja univerzitetnih študentov, je skupina meščanov začela razgrajati, tako da je spravila v resno nevarnost govornike. V tem trenutku je posegel vmes policijski komisar, ki je dejal, da ne more policija preprečiti izgredov in zajamčiti pravico govora govornikov ter je zato sklenil, da prekine zborovanje z razlogom, da krši javni red.

Vodstvi PSI in gibanja «Unità Popolare» opozarjata javno mnenje na dejstvo, da so v tem primeru uporabili zakon o javni varnosti narobe, to je v obrambo razgrajačev in ne v zaščito svobode govora. Zato se bodo predstavniki teh dveh skupin umaknili iz odbora za volilno premirje, če ne bo poskrbel za spoštovanje svobode govora. Kar se tiče pomanjkanja zaščite po policijskih silah, se bosta skupini obrnili na parlamentarno skupino PSI, da bo protestirala pri notranjem ministrstvu.

Izjava KP

KP nam je poslala naslednjo izjavo, ki jo objavljamo v izvlečku:

KP z zadovoljstvom ugotavlja uspeh velikega zborovanja na Trgu Unità, ki se ga je udeležilo več desettisoč prebivalcev, ki so kljub izzivanju in motenju fašističnih in klerikalnih elementov lahko poslušali govor senatorja Terracinija in pozdrav F. Gombača v slovenščini. Uspeh zborovanja je nov dokaz navdušenja in čuta odgovornosti tržaških ljudskih sil. Med misinskimi in klerikalnimi provokatorji je bilo opaziti tudi nekaj duhovnikov in znanih republikanskih elementov.

Ob tej priliki se je tudi jasno pokazala hujskaška vloga «Piccola». Kvestura ni dovolila postavitve govorniškega odra nasproti Lloydovi palači, s čimer bi se preprečilo motenje provokatorjev, ter je ukazala, da mora biti govorniška tribuna na kraju, kjer so nato fašisti uprizorili svojo gonjo. Opazila se je tudi prevelika vnema nekega komisarja javne varnosti, ki je znan po svoji nestrpnosti do delavskega gibanja. Omeniti je tudi treba, da je kljub ogromnemu številu policijskih sil skupini razgrajačev uspelo napasti in poškodovati poslopje Doma pristaniških delavcev. KP poziva vse prebivalstvo, naj spoštuje predpise odbora za volilno premirje, da se prepreči motenje volilne kampanje.

Uredniki „Prim. dnevnika" tožijo „Demokracijo"

Že ko je pred tedni «Demokracija» zagrozila s tožbo našemu listu, smo poudarili, da je v njej več kot preveč psovk in obrekovanja, ki nudijo dovolj materiala za tožbo Agnellettovega glasila. Ker pa je sedaj dr. Agnelletto groznjo izpolnil in naš dnevnik toži, so njegovi uredniki včeraj vložili tožbo proti «Demokraciji» zaradi ponovnega lažnivega obrekovanja z očitnim namenom, da urednike izpostavi sovraštvu in zaničevanju. Upamo, da bo sodišče tudi za postopek proti «Demokraciji» odredilo razpravo «per direttissima», kot je storilo za razpravo proti našemu dnevniku. Kot je našim čitateljem znano, se mora «Demokracija» zagovarjati pred sodiščem tudi zaradi obrekovanja goriškega duhovnika Komjanca.

Razprave proti našemu odgovornemu uredniku pa še ni bilo, ker sodišče v pozivnici ni navedlo njenega datuma in ure.

Zavod za sirote delavcev

Predsednik nacionalne ustanove za pomoč sirotam delavcev je sporočil vladnemu generalnemu komisarju, da bo ustanovil v Trstu zavod za sirote delavcev. V teh zavodih vzgajajo otroke do take starosti, ko se lahko zaposlijo.

IZPRED KAZENSKEGA SODISČA

MLADOLETNI TATOVI NA ZATOŽNI KLOPI

Samo tri so obsodili, ostale pa se oprostili, ker so jih smatrali za neodgovorne za svoja dejanja

Objaviti obtožnico proti 18 obtožencem, med katerimi je velika večina mladoletnih tatičev, bi bilo zaradi pomanjkanja prostora nemogoče: obtožnica obsega namreč 7 gosto pisanih listov z 62 točkami. Levji delež teh točk je padel na ramena 24-letnega Gina Stibilija iz Domus Civica 3 in komaj 17-letnega Angela S., ki so ju obtožili cele vrste tatvin najrazličnejših predmetov. Mladeniča sta sama ali s pomočjo drugih vdirala v ustavljene avtomobile ter kradla od aktovk do dežnih plaščev in malo vrednih škatel, pri čemer sta celo s silo odpirala vozila ali pa rezala platnene strehe.

Ostali mladoletni obtoženci po drznosti niso dosti zaostajali za prvima dvema, vendar je bilo njihovo delovanje znatno manjše. Sedaj pa so se vsi skupaj znašli na zatožni klopi, a najhujša obtožba je bila organizacija kriminalne skupine. Te in številnih tatvin so bili obtoženi poleg prvih že imenovanih tudi 20-letni Adriano Signoretto, 16-letni Aldo B., 17-letni Aldo S., 16-letni Ennio C., 19-letni Romano Civita iz Ul. Soncini, 16-letni Dario S., 16-letni Italo F., celo komaj 10-letni Silvano M., 18-letni Claudio D. B., 16-letni Giuseppe M., 15-letni Erminio L. in 15-letni Maurangelo L.

Razen nekaterih, so se posebno mladoletniki, in sicer Angelo S., Aldo B., Bruno C., Dario S. in Italo F. rešili kazni z oprostitvijo zaradi nezmožnosti hotenja in razumevanja, medtem ko sta bila Aldo S. in Aldo C. oproščena zaradi nezmožnosti hotenja. Sodišče pa je proti tem mladim izprijencem sprejelo ukrep ter zanje določilo policijsko nadzorstvo.

Precejšnji del obtožb proti tem mladoletnikom je odpadlo, bodisi ker jih je sodišče oprostilo, kot se je to zgodilo z obtožbo organizacije kriminalne skupine s formulo, da dejanja ne obstajajo, ali ker dejanja niso kazniva, ali zaradi pomanjkanja dokazov.

Sodišče pa je spoznalo za krive tretje točke obtožnice, to je tatvine kolesa v Tržiču, Gina Stibilija, Adriana Signoretta in Romana Civito in medtem ko je prvega obsodilo na poldrugo leto zapora in na 12.000 lir globe, sta bila Signoretto in Civita obsojena pogojno in brez vpisa kazni v kazenski list na 8 mesecev zapora in na 6000 lir globe.

Med temi mladoletniki pa so sedeli na zatožni klopi tudi Giuseppe Donda, obtožen, da ni vpisal izposojenega avta v določeno knjigo, dalje Cecilia Savron in Ada Bieca, ki sta bili obtoženi in tudi obsojeni zaradi neprevidnega nakupa.

OD VČERAJ DO DANES

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

Dne 19. maja t. l. se je v Trstu rodilo 7 otrok, umrlo je 5 oseb, porok pa je bilo 11.

POROČILI SO SE: šofer Pietro Pitacco in delavka Nivea Mosetti, geometer Guido Larconelli in frizerka Iolanda Svaghi, uradnik Mario Iviani in gospodinja Susanna Perossa, tramvajski uslužbenec Antonio Pecorari in gospodinja Alice Scolz, litograf Michele Cacciapaglia in uradnica Gemma Paulin, šofer Pietro Venier in šivilja Enza Regano, uradnik Bruno Andreutti in trg. pomočnica Maria di Bitonto, geometer Tullio Curci in gospodinja Renata Gridelli, uradnik Renato Fasano in gospodinja Anna Maria Cipollina, mehanik Giorgio Colussi in gospodinja Liliana Sblatero, mesar Vladimiro Marini in uradnica Rosa Pacini.

UMRLI SO: 69-letni Nicolò Bonmarco, 52-letni Ignazio Caputi, 74-letni Renato Maruscì, 89-letna Maria Luft, 83-letna Josipina Marinčič por. Sficco.

OKLICI:

Trgovec Antonio Guadalupi in uradnica Vincenza Sponsiello, karabinjerski narednik Raffaele Lobianco in gospodinja Stella Colucci, delavec Mario Visintini in trg. pomočnica Germana Canziani, Claudio de Risola in Libera Anna Di Brigida, uradnik Domenico D'Orsi in gospodinja Iolanda Stanese, trgovec Giovanni Melon in frizerka Amalia Zeriali, pleskar Giovanni Lenarduzzi in gospodinja Laura Ambrosi, prodajalec Candido Giovanni Botteri in uradnica Giulia Gabrovitz, trgovec Rolf Eichenberg in študentka Lori Negrini, kotlar Ivan Sancin in šivilja Angela Desinan, mehanik Bruno Antollovich in trg. pomočnica Liliana Birsa, obrtnik Mario Macorini in delavka Lidia Merlich, soboslikar Mario Kosmač in delavka Concetta Aliotta, električar Ennio Fedele in šivilja Giovanna Bello, šofer Sergio Rigotti in uradnica Vita Fuk, pomorski kapitan Libero Cescutti in uradnica Alma Franti, garažer Leonello Bego in trg. pomočnica Annamaria Clementi, brivec Luigi Cossetto in šivilja Giacinta Biasi, uradnik Eugenio Cianciolo in šivilja Concetta Farinelli, trg. pomočnik Michele Taddeo in pletilja Nedda Calligaris, trgovec Mario Duglietti in gospodinja Regina Amalia Dubaz, fotograf Aldo Vittori in gospodinja Gabriella Gabrielli, trg. pomočnik Francesco Logar in šivilja Giuseppina Modugno, mizar Claudio Bastiani in šivilja Lucilla Cernolli, šofer Gino Fabbrieci in blagajničarka Graziella Cifarelli, podčastnik vojne mornarice Claudio di Marino in gospodinja Maria Giurgevich, trgovec Giorgio Tulli in učiteljica Maria Lucia Cossutta, inženir Manlio Apollonio in trg. prodajalka Silvia Paravia, uradnik Renato Vagelli in trg. pomočnica Maria Scavone, mehanik-strojnik Luciano Scher in šivilja Ida Pez, mizar Francesco Gagliardi in fotografkinja Antonietta Schiozzi, uradnik Eulerio Leonardo in učiteljica Mafalda Piccirilli, mehanik Giulio Baso in šivilja Loredana Lanza, mehanik Marcello Lombardo in gospodinja Norina Tremul, mehanik Vittorio Devescovi in frizerka Elda Paduan, mehanik Corrado Maiorano in gospodinja Marisa Petronio, delavec Livio Burlo in gospodinja Ada Fabbro, delavec Luigi Cecotti in gospodinja Maria Grazia Perini, zidar Adriano Sillato in gospodinja Gemma Granzotto, uradnik Giorgio Hvastja in trg. pomočnica Santina Lenardon, dekorater Alberto Capodei in šivilja Solidea Bonetti, uradnik Bruno Leban in uradnica Carla Perozzi, šofer Aldo Candusio in gospodinja Graziella Ulcigrai, zidar Claudio Veronese in gospodinja Germana Scagnolari, agent carine Giovanni Battaglia in delavka Iva Oliviero, mehanik Ottavio Muzizza in trg. pomočnica Lucia Davanzo, mehanik Silvano Cirielli in gospodinja Bernardetta Gava, šofer Antonio Suklan in gospodinja Mafalda Balbi, podčastnik ameriškega letalstva Mike S. Ornelas in šivilja Elda Melle, prodajalec Nicola Losito in gospodinja Francesca Filippi, mehanik Stanislav Stoka in Anna Specia, mehanik Giuseppe Grahonja in gospodinja Anna Maria Balde vd. Komar, inštalater Rodolfo Gregori in gospodinja Nerina Marussi, glasbenik Aldo Michelini in študentka Palmira Ferrucci, prodajalec Luciano Cotteru in frizerka Milvia Dulmin, delavec Francesco Frausin in bolničarka Maria Safred vd. Ambrosi, varilec Ferruccio Krobat in delavka Maria Jugovaz, delavec Massimo Fabris in učiteljica Loretta Tomasini, inž. Adalberto Dapretto in gospodinja Nidia Salvadori, težak Romano Vesnaver in gospodinja Vilma Bosac, uradnik Realdo Paulucci in gospodinja Filippa Stabile.

NEDELJSKA SLUŽBA LEKARN

All'Alabarda, Ul. Istria 7; Barbo-Carniel, Trg Garibaldi 5a; Croce Azzurra, Ul. Commerciale 26; de Leitenburg, Trg S. Giovanni 5; Al Galeno, Ul. S. Cilino 36 (Sv. Ivan); Mizzan, Trg Venezia 2; Vielmetti, Trg Borsa 12; Harabaglia v Barkovljah in Nicoli v Škednju.

Razna obvestila

Tržaški filatelistični klub «L. Košir». Danes, 20. maja bo v prostorih kluba, Ul. Roma 15-II., redni sestanek od 10. do 12. ure. V nedeljo, 10. junija t. l. ob 10. uri bo 3. občni zbor z običajnim dnevnim redom.

Darovi in prispevki

Ob drugi obletnici smrti Željka Milkoviča daruje družina Milkovič 1000 lir za Dijaško Matico.

LOTERIJA

BENETKE	6	38	45	57	42
BARI	88	57	82	37	62
CAGLIARI	3	31	39	74	17
FIRENZE	68	64	49	9	17
GENOVA	79	33	84	2	61
MILANO	53	55	41	28	19
NAPOLI	81	62	45	4	44
PALERMO	76	52	64	71	3
ROMA	52	79	29	85	89
TORINO	36	6	7	61	12

J. Ferluga doktoriral

Jadran Ferluga, asistent za bizantologijo filozofske fakultete na beograjski univerzi, iz zavedne slovenske tržaške družine, sin tukajšnjega znanega odvetnika, je dne 21. aprila položil na beograjski univerzi strog znanstveni izpit za dosego doktorske časti na podlagi disertacije «Bizantinska uprava v VII. in VIII. stoletju v Istri in Dalmaciji». Na podlagi tega izpita je bil dne 17. maja promoviran za doktorja filozofije.

Znanci in prijatelji ter uredništvo «Primorskega dnevnika» iskreno čestitajo.

PD «I. GRUDEN» v Nabrežini in PD «NABREŽINA»
priredita danes 20. t. m. ob 16. uri v kinodvorani v NABREŽINI

Koncert pevskih zborov

iz Kriza, Nabrežine, Saleža in Sempolaja

Vljudno vabimo vse, da se koncerta udeležijo.

SNG
ZA TRŽAŠKO OZEMLJE

Danes 20. t. m. ob 17 in ob 20. uri v dvorani na stadionu «Prvi maj», Vrdelska cesta 7

ponovitev

N. V. Gogolj

ŽENITEV

Prodaja vstopnic eno uro pred pričetkom predstav pri blagajni dvorane.

V torek 22. t. m. ob 20.30 v kinodvorani v Škednju

N. V. Gogolj

ŽENITEV

KINO

Rossetti. 15.00: «Čebelja matica», Joan Crawford.
Excelsior. 15.00: «Beležnica majorja Thompsona», M. Carol, J. Buchanan
Fenice. 15.00: «Vihar na Nilu», A. Steel, L. Harwey.
Nazionale. 15.00: «Nihče me ne bo ustavil», S. Hayden, K. Booth.
Filodrammatico. 14.30: «Dogodivščine Hajjija Babe», J. Derek, E. Stewart.
Supercinema. 14.00: «Lassijev pogum», E. Taylor, F. Morgan.
Arcobaleno. 14.30: «Zaklad Pancha Ville», R. Calhoun, S. Winters.
Astra Rojan. 15.00: «Rimska lepotica», A. Sordi, S. Pampanini.
Capitol. 15.00: «Lola Montes», M. Carol, P. Ustinov. Mladoletnim prepov.
Cristallo. 14.00: «Kentuckyjanec», B. Lancaster, D. Lynn.
Grattacielo. 15.00: «Zaljubljenci», A. Lualdi, F. Interlenghi.
Alabarda. 14.00: «Rdeči ocean», J. Wayne, L. Bacall.
Ariston. 14.00: «Škrlatna krinka», T. Curtis, C. Miller.
Armonia. 14.30: «Rabljeva zanka», R. Scott, D. Reed.
Aurora. 14.30: «Moderni časi», C. Chaplin.
Garibaldi. 14.00: «Ženska z reke», S. Loren.
Ideale. 14.30: «Ko je žena na počitnicah», M. Monroe.
Impero. 14.30: «Poletni čas», K. Hepburn, R. Brazzi.
Italia. 14.30: «Privatna vojna majorja Bensona», J. Adams, C. Heston.
S. Marco. 14.00: «Mostovi v Toko-Riju», G. Kelly, W. Holden.
Kino ob morju. 15.00: «Pozor, policija!», V. Mayo, B. Bennett.
Moderno. 13.30: «Ljubimca na petih morjih», J. Wayne, L. Turner.
Savona. 14.00: «Brigadoon», V. Johnson, G. Kelly.
Viale. 14.30: Walt Disney: «Prostrana prerija».
Vittorio Veneto. 14.30: «Božja levica», H. Bogart, G. Tierney.
Belvedere. 15.00: «Primula Rossa z Juga», J. Payne, J. Sterling.
Marconi. 15.00: «Pesem izseljenca», L. Tajoli, M. Berti.
Massimo. 14.30; «Rumene sence», R. Conte, P. Castle.
Novo cine. 14.00: «Zadnjič, ko sem bil v Parizu», V. Johnson, E. Taylor.
Odeon. 14.00: «Kruh, ljubezen in ljubosumnost», V. De Sica, G. Lollobrigida.
Radio. 14.30: «Pustolovec v Hongkongu», C. Gable, S. Hayward.
Venezia. 14.00: «Tujec v domovini», G. Montgomery, A. Stevens.
Skedenj. 16.00: «Rapsodija».

RADIO

NEDELJA, 20. maja 1956

TRST POSTAJA A

8.00 Jutranja glasba; 8.30 Domači odmevi; 9.00 Kmetijska oddaja; 9.30 Glasba za godbo na pihala; 11.00 Liszt: Madžarska fantazija; 11.18 Poje basist Cesare Siepi; 11.45 Herbert: Irska rapsodija; 12.00 Oddaja za najmlajše nato Koncert operne glasbe; 13.30 Glasba po željah; 14.30 Orkester Cergoli; 15.00 Glasba za naše malčke; 15.15 Promenadni koncert; 15.45 Madrigali; 16.00 Plesi raznih narodov; 16.30 Franck: Variacije za klavir in orkester; 16.45 Ritmični orkester Bojana Adamiča; 17.00 Koncert zbora iz Trebč; 17.20 Ples za čajanka; 18.00 Beethoven: Koncert za violino in orkester; 18.43 Razne ritmične popevke; 19.15 Predavanje; 19.30 Priljubljene melodije; 20.00 Sport; 20.05 Ciganske arije; 20.30 Bellini: «Mesečnica», opera v dveh dejanjih; po prvem dejanju pribl. ob 22.00 Nedelja v športu; 22.45 Večerni ples.

TRST I.

9.15 Concertino, izvaja orkester Guida Cergolija; 9.45 Massenet: «Le Cyd», suita iz baleta; 15.15 Operna glasba; 17.00 Reportaža z nogometne tekme; 18.15 Simfonični koncert, dirigent Ottavio Ziino nato poročila o Giru; 21.00 Revija in variete.

KOPER

Slovenska poročila: 14.15. Italijanska poročila: 6.15. 12.30. 17.40. 22.30

6.00-7.15 Spored iz Ljubljane; 7.15 Jutranja glasba; 8.00 Kmetijska ura; 8.20-10.10 Spored iz Ljubljane; 10.10 Glasbena matineja; 10.30 Žena in dom; 10.50 Ritmi in pesmi; 11.30 Iz jugoslovanskih koncertnih dvoran; 12.40 Politični pregled; 13.45 Glasba po željah; 15.00-15.15 Spored iz Ljubljane; 15.15 Za našo vas; 16.00 Primorska burja; 16.30-17.00 Spored iz Ljubljane; 17.00 Izbrani operni odlomki; 17.30 Novela v ital.; 17.40 Belo in črno; 18.00-19.30 Spored iz Ljubljane; 19.30 15 minut z mandolinističnim triom «Jože Vlahovič»; 19.45 Sport; 20.00-22.15 Spored iz Ljubljane; 22.15 Skladbe za harfo; 22.30 Športne vesti; 22.45 Melodije iz revij; 23.15 Plesna glasba.

SLOVENIJA

327,1 m, 202,1 m, 212,4 m
Poročila ob 5.00, 6.00, 7.00, 13.00 15.00. 17.00 19.00. 22.00.

6.00 Pisana vrsta domačih napevov za prijetno nedeljsko jutro; 7.35 Igrajo veliki zabavni orkestri; 8.15 Spored slovenskih narodnih in umetnih pesmi; 9.00 Slavko Janevski: Sladkorni otročiček (pravljica); 9.30 Operetna glasba; 10.00 Družinski pogovori; 10.10 Nedeljski simfonični koncert; 11.00 Oddaja za beneške Slovence; 11.20 Zabavne melodije; 12.00 Pogovor s poslušalci; 12.10 Opoldanski glasbeni spored; 14.15 Lahka glasba; 15.15 Želeli ste — poslušajte!; 17.00 Promenadni koncert; 18.00 Radijska igra - P. Merimee: Kočija svete popotnice (ponovitev); 20.00 Večerni operni koncert; 21.00 Kulturni razgledi; 21.15 Popevke in ritmi.

TELEVIZIJA

11.45 Reportaža o etapi Alessandria - Genova «Gira»; 17.00 Film «Gospodarji»; 18.20 Športne vesti; 20.30 Tedenska revija filmov; 20.55 Posebno poročilo o Giru; 21.15 Ugo Tognazzi o Giru; 21.30 Prvi aplavz; 22.30 Film «Resničen pogum»; 23.15 Sportna nedelja.

Mali oglasi

KOLESA, moška in ženska, rabljena, po 8.000 lir, kolesa za prevoz blaga po 24.000 lir, motorna kolesa po 50.000 lir, na obroke. Marcon, Ul. Pietà 3.

«GIARDINETTO C» les. prodam, dobra priložnost. Marcon, Pietà 3.

DVE VILI v Portorožu prodam ali zamenjam z zemljiščem ali hišo v Trstu, Gorici ali v Furlaniji. Naslov na upravi lista, Ul. sv. Frančiška 20.

NEMŠKO OVČARKO odlično plemenjakinjo prodam, prodam tudi mladiče ovčarje z rodovnikom. Bizjak, Predjamska 4, Ljubljana.

Popolne kroje za obleke, plašče in drugo izdeluje diplomirana
M. MARKON
Trst, Ulica T. Vecellio 9 pritl. od 15. do 19. ure (blizu bolnice)

«UNION»
Svetovno znana zavarovalnica od leta 1828 je v TRSTU, UL. GHEGA 8-I. tel. 27512 - 35939
Prokurator RAVNIK

PREDVOLILNA ZBOROVANJA NEODVISNE SOCIAL. LISTE

NA TRGU GARIBALDI JE TOV. PETRONIO izčrpno obravnaval vprašanja pomorščakov

Tov. Dekleva je v Trebčah poudaril, da imajo Slovenci pravico uporabljati svoj materni jezik na katerem koli kraju v Trstu

Sinoči je bilo na Trgu Garibaldi zborovanje Neodvisne socialistične liste, na katerem je govoril tov. Bortolo Petronio. Govornik je obrazložil splošni gospodarski položaj Trsta, še posebej pa se je zaustavil in obrazložil vprašanje zaposlitve pomorščakov. Utemeljil je nujnost, da vsi delovni ljudje glasujejo za opozicijske kandidate v občinski in pokrajinski svet, da bi s tem onemogočili nadaljevanje dosedanjega početja kamoraških oblastnežev. Nato je očrtal program Neodvisne socialistične liste, poudaril, da so njeni kandidati resnični predstavniki delovnega ljudstva, ker so sami bodisi ročni ali umski delavci, in še posebej pozval prisotne, naj glasujejo zanje. Zborovanje je otvoril tov. Ulieni, zaključilo pa se je z delavsko himno.

V Trebčah je za Neodvisno socialistično listo govoril tov. dr. Jože Dekleva, ki je predvsem poudaril, da odklanja provokacijo Bartolija, ki je hotel s šovinističnimi gesli in frazami prikriti pereča vprašanja, ki tarejo tržaške delavce. Prav tako je odločno odklonil diskriminacijsko politiko omejevanja uporabe slovenskega jezika ter pribil, da imajo Slovenci pravico uporabljati svoj materin jezik kjerkoli v Trstu, pa naj je to šovinistom prav ali ne. Nadalje je govoril o odnosih drugih političnih skupin do Slovencev, medtem ko je glede Agnelettove liste prikazal odnos njenega nosilca do naprednega delavskega gibanja. Ugotovil je, da je ta človek zakrknjen antisocialist in antikomunist ter kot tak nasprotnik vsega naprednega gibanja. Dr. Dekleva je ob koncu svojega govora pozval vaščane, da glasujejo 27. maja za kandidate naprednih strank, predvsem pa za Neodvisno socialistično listo.

Predvolilno zborovanje Neodvisne socialistične liste, katerega je otvoril domačin kandidat Danilo Štubelj je bilo tudi na Opčinah. Govornik Samsa Bogomil je v začetku govora opisal zgrešeno gospodarsko in socialno politiko dosedanje občinske uprave in ugotovil, da se tržaški župan in njegovi krogi hočejo pred volitvami rešiti iz neprijetnega položaja s ponovnim razpihovanjem nacionalizma in podžiganjem šovinizma.

Večji del govora pa je bil posvečen pravicam Slovencev v borbi za obrambo tukajšnjega slovenskega življa. Ta obramba ni mogoča s podpiranjem v javnim zavezništvom s sedanjim županom, niti s hlapčevskim ravnanjem, ki lahko samo osebno koristi nekaterim politikantom, od katerega pa slovensko prebivalstvo ni imelo nikoli nobene koristi.

Rešitev spora s tiskarskimi delavci

Na ministrstvu za delo v Rimu so se zaključila pogajanja za novo delovno kolektivno pogodbo za tiskarske uslužbence dnevnikov in tiskovnih agencij. Pogajanja so dolgo trajala in je prišlo tudi do stavk, zaradi česar je ministrstvo za delo posredovalo, kar je končno privedlo do uspeha. Obe stranki sta sprejeli predlog ministra Vigorellija, da bosta proučili sistem upokojitve, ki bo zagotovil delavcem boljše pokojnine. Razen tega so se založništva obvezala, da priznajo delavcem in uradnikom izboljšanje plač. Spričo tega so dale sindikalne organizacije navodila, naj se stavkovno gibanje takoj preneha.

Sindikalne organizacije so izdale poročilo, v katerem ugotavljajo ugodni zaključek pogajanj, kar se tiče pokojnin, mezd itd. Obe stranki se bosta sestali v sindikalnem merilu, da spopolnita sporazume in določita nove mezdne razpredelnice.

Prometne nezgode

S pridržano prognozo so morali včeraj kmalu po opoldnevu sprejeti na III. zdravniškem oddelku 74-letno Eliso Persa por. Iacuzzi iz Scale Bonghi, katero je malo prej, ko je prekoračila cesto, podrl na tla s svojim avtom «Fiat 500» Antonio Perlini iz Ulice S. Lazzaro.

Žensko, ki je bila zaradi hudega udarca na glavi v komi je Perlini naložil v avto in jo z vso hitrostjo odpeljal v bolnišnico.

Šest ur kasneje pa se je v spremstvu svoje hčerke zatekla po zdravniško pomoč 84-letna Annunziata Spizzamiglio vd. Pavian iz Istrske ulice, ki je tudi postala žrtev prometne nezgode na Istrski ulici. Ženska se sicer ni spominjala ničesar, njena hči pa je izjavila, da se je motociklist, ki je mater podrl na tla, nadaljeval pot.

Pasianovo, kateri so ugotovili zlom desnega ramena in precejšnjo podplutbo na komolcu, so s prognozo okrevanja v 30 ali 60 dneh sprejeli na ortopedskem oddelku.

Ko je bil 48-letni delavec Francesco Vidali iz Ul. Romagna zatopljen v svoje delo na obmorski cesti pri Sesljanu je začutil precejšen udarec ter se istočasno znašel na tleh. Mož je ugotovil, da ga je podrl na tla neznan avtomobilist, ki pa se ni ustavil, da bi mu priskočil na pomoč, temveč je pognal še hitreje in mu izginil izpred oči.

Kasneje, ko ni mogel več prenašati bolečin, je prišel v bolnišnico in ker je imel zlomljeno ključnico in nekaj reber, so ga zdravniki pridržali na ortopedskem oddelku, kjer bo verjetno ostal največ mesec dni.

KRITIKE IN POROČILA

„Zapeljivec" v Teatro Nuovo

Pred popolnoma zasedenim avditorijem gledališča «Teatro Nuovo» je igralska skupina Proclemer-Albertazzi uprizorila sinoči Fabbrijevo komedijo «Zapeljivec», s katero je dosegla lep uspeh in žela za odlično izvajanje zasluženo priznanje. «Zapeljivec» je živahna in duhovita komedija, ki je nudila vsem nastopajočim, posebno pa Proclemerjevi in Albertazziju obilo priložnosti za uveljavljanje njunih igralskih kvalitet.

Skupina bo komedijo ponovila danes popoldne ob 16. uri in zvečer ob 21. uri. Pri blagajni gledališča se nadaljuje prodaja vstopnic.

Simfonični koncert v Verdiju

Maloštevilno občinstvo je prisostvovalo sinoči simfoničnemu koncertu orkestra Tržaške filharmonije, ki ga je dirigiral znani francoski dirigent Pierre Monteux.

Temu je bila vzrok predvsem slaba izbira sporeda, ki ni mogel zadovoljiti poslušalcev, pa tudi dirigentu in orkestru ni nudil možnosti (če izvzamemo Straussov simfonični poem), da uveljavita svoje sposobnosti.

VOLILNA ZBOROVANJA

DANES

KP: ob 11. uri Trg Perugino prof. Alighiero Tondi, Vittorio Vidali; ob 18.30 Milje, Trg Marconi A. Tondi; ob 18.30 Trg Giuliani Calabria in Tominez; ob 18.30 Barkovlje Sajovitz; ob 18 Boljunec na trgu Vidali in Lovriha; ob 10 Škedenj Ul. Ronchetto Radich.

V SREDO ob 18.30

Na Trgu Perugino govori **Giancarlo Pajetta.**

ZBOROVANJA

NEODVISNE SOCIALISTIČNE LISTE

Znak za občinske volitve

Znak za pokrajinske volitve

Danes
PADRIČE ob 17.30 govori Bogo Samsa.
KOLONKOVEC ob 20. uri govorita F. Štoka in V. Kenda.

Jutri
SV. MARKO - BROLET ob 16. uri Petronio.
ROJAN - Ul. Appiari ob 20.30 Kenda.
PODLONJER ob 20.30 Samsa in Petronio.
KONTOVEL ob 20.30 dr. Dekleva.

LISTA OBČINSKE ENOTNOSTI
za nabrežinsko občino

Danes
SESLJAN ob 11. uri govorita dr. Jež in Oliva.
NABREŽINA ob 18.30 govorijo dr. Jež, S. Pertot, Gerbec, M. Radovič in Oliva.

Jutri
MAVHINJE ob 20. uri D. Legiša, A. Oliva, S. Colja.
CEROVLJE ob 20. uri A. Markovič, S. Pertot, Gerbec.

LISTA DEMOKRATIČNE ENOTNOSTI
za repentaborsko občino

Danes
NA KRIŽIŠČU PRED ŽUPANSTVOM ob 16. uri.

LISTA DEMOKRATIČNE ENOTNOSTI
za zgoniško občino

Danes
DEVINŠČINA ob 19.15.
ZGONIK ob 18.30
MALI REPEN ob 17.30.
GABROVEC ob 20.30.

PREDVOLILNO REŠETO

BARTOLIJEVO «VRTNARJENJE»

Bartoli je hotel osrečiti s svojim obiskom tudi prebivalce pri Sv. Alojziju. Ni se jih zbralo mnogo, toda tistih, ki so mu dvakrat ali trikrat zaploskali, je bilo kakih petdeset, vsi ostali bi mu pa raje sami kaj povedali, kot da so ga poslušali. Toda to so še kar kmalu v začetku onemogočili silno vestni pripadniki varnostne službe, ki pa n. pr. na Velikem trgu niso kazali nikake podobne vneme, ko je govoril senator Terracini. Vsekakor je Bartoli lahko zadovoljen, da se je s celerini in karabinjerji število njegovih poslušalcev močno povečalo.

Tudi pri Sv. Alojziju je Bartoli na dolgo in široko naštel milijarde za javna dela. Zlasti mu je ugajalo govoriti o lepih cestah in vrtičkih. Kot da bi bila kje kaka občinska uprava velikega mesta, kjer se v štirih letih ne popravi nobena cesta, se ne sezida nobena stanovanjska hiša, nobena šola. Sicer se je znal Bartoli v svojem govoru tudi zavarovati, češ občina ne more storiti vsega, če ni dovolj denarja. Na splošno pa je iz njegovega govora zvenela tolažba, da ni tako hudo.

Seveda pa ni manjkalo med njegovimi besedami tudi takih besed, kot so svoboda, demokracija, civilizacija in tudi Kristus ni manjkal. Vse te besede pa so puhle, brez vsebine, so celo hinavske, kadar prihajajo iz ust, ki so že izrekle toliko sovraštva, toliko šovinizma, da ga v Trstu ni poštenega človeka, ki ne bi vedel, koliko velja Bartolijevo besedičenje.

MENOVSKI SVEČENIKI

Na Trgu Unità je bil včeraj obred očiščevanja. Svečenika sta bila zastopnik tržaških kvalunkvistov in glavni vodja kvalunkvistov komediograf Giannini. Stvar se je pripetila na zborovanju MEN, ki kandidira na svoji listi tudi kvalunkviste. Tržaški kvalunkvist, ki je predstavil občinstvu, sestavljenemu ponajveč iz trgovcev in njihovih svojcev, velikega vodjo Gianninija, je dejal: «Doletela nas je čast, da očistimo in ponovno posvetimo Trg Unità d'Italia, da bo Trst pozabil tiste štiri minute s četrtkovega večera, in upamo, da ne bo nikoli nihče več govoril v jeziku, ki ni italijanski.»

Giannini je malce v zadregi ves polaskan odgovoril, da ni nikoli mislil, da bo kdaj postal posvečevalec trgov. Nato je dejal, da ga v Trstu preganja zasledovalni kompleks strahu pred sovražnikom, kakor da bi vedno pričakoval, da ga bo kdo zahrbtno napadel. Toda njegov strah pravzaprav ni strah, ker je po nietzschejansko vedno «onstran dobrega in zlega». Glede Trsta je dejal, da je tu, ker ga je sem postavil sam bog. Kak porednež bi mu pri tem najbrž dejal, da ga je začela postavljati v današnjem smislu Marija Terezija, ker je mož namreč hotel povedati, da služi mesto zaledju. Z apokaliptičnim tonom je dejal, da so razprtije med Italijani krive, če si je lahko upal govoriti na Trgu Unità tujec v tujem jeziku.

Kvalunkvisti in «menovci» so se nam torej še enkrat predstavili in se nam pokazali v resnični luči. Le kaj bodo mislili trgovci, ki naj bi bili njihova volilna masa, ki po navadi ne delajo razlike med kupci, med katerimi je tudi mnogo Slovencev. Sicer pa «pecunia non olet». Tudi ne vemo, zakaj pošilja MEN slovenskim trgovcem okrožnice v slovenščini, če je ta jezik v Trstu tuj in če so zato tudi ti trgovci tujci. S tem je MEN povedal o sebi dovolj in mislimo, da se nam ne bo treba več ukvarjati z njimi, da se s temi posvečevalci in očiščevalci — ne okužimo.

KAJ BI REKEL MAZZINI?

Republikanec in sindikalist Cosulich je včeraj na Trgu Goldoni dejal, da bi bilo za Slovence najbolje, da se sčasoma asimiliramo. Res lep učenec Mazzinija, ki je med drugim tudi spoštoval južne Slovane. Razen tega, če se ne motimo, so republikanci tudi pristaši evropskega federalističnega gibanja, toda v Trstu ne morejo prenesti niti bližine naroda, ki živi tu že trinajst stoletij.

Za Cosulicha pa tudi ne pomeni nič novega 20. kongres KP SZ, čeprav priznavajo novi razvoj celo Churchill, Eisenhower, Mollet itd.

ADVOKATSKO MRAČNJASTVO

V Ricmanjah Agneletto nima sreče. Na prvem zborovanju je Agnelettu mlajšemu žvižgala množica domačinov, sinoči pa sta Agneletto starejši in dr. Avgust iz Gorice govorila praznemu trgu. Priznati moramo, da imata oba res dobre živce, da lahko govorita šestim policajem, ki ju ne razumejo, in trem ženicam z isto lahkoto, kot da bi imela pred seboj množico, ki jima «burno ploska».

Dr. Josip Agneletto je očital dosedanji občinski upravi, da je gradila «fusbal»-igrišča, občinski demokratični listi pa to, da ima v svojem programu gradnjo čitalnic, dvoran za shode itd. To je nepotrebno in škodljivo, je dejal dr. Josip, in sicer zato, ker ima občina 70 milijonov lir izdatkov, dohodkov pa samo 25 milijonov lir.

Dr. Josipa bi vprašali: če ima Občinska demokratična lista v svojem programu gradnjo čitalnic, dvoran itd., komu bo to v prid? Ali nima slovensko prebivalstvo pravice, da se kulturno izživlja, da prireja shode in tudi zabave, ne glede na to, da je proračun pasiven?

Morda je dr. Josip pozabil, da je lani glasoval v tržaškem občinskem svetu za proračun, ki je imel več milijard deficita, ki je bil zelo radodaren, kar se pomoči italijanskim kulturnim in drugim ustanovam tiče, a ni imel niti ene postavke, v kateri bi bila namenjena samo ena lira Slovencem. Če je tako — in je tako — kako si dr. Josip upa in drzne očitati Občinski demokratični listi, da ima v svojem programu točke in zahteve, od katerih bo imelo korist samo slovensko prebivalstvo? Star pregovor pravi, da pometaj najprej pred svojim pragom in šele potem pred tujim.

ZAMAN SE NAPIHUJEJO

V četrtek je bilo v Medji vasi volilno zborovanje SDZ. Napovedano je bilo, da bo govoril Agneletto, toda ni ga bilo in namesto njega je govoril kandidat na njihovi listi Floridan, poslušala pa ga je trojica radovednežev.

Agneletto in njegovi govorniki imajo v tej volilni kampanji pač smolo; tako srečo kot pes v cerkvi. Z ogabnimi napadi na Jugoslavijo in blatenjem vsega, kar je naprednega, se je Agneletto sam razkrinkal pred ljudstvom in pokazal, komu služi.

Vaščan iz Medje vasi nam je o zborovanju poslal daljši dopis, v katerem med drugim pravi: «Lahko bi šli mimo tega zborovanja, čudimo se le njihovi prijaznosti in toplini, s katero se hočejo prilizati! Mi dobro vemo, zakaj vse to; vemo, da se jim majejo stolčki. Čudimo se, zakaj se napihujejo in tako blatijo Jugoslavijo in njene voditelje, kateri uživajo svetovni ugled. Sram naj jih je, da si sploh upajo pred Slovence in da nam skušajo vcepiti zavednost, katero sami tako potrebujejo».

BOTRI, nabavite svojim birmancem uro znamke

VENUS
pri urarni in zlatarni
MALALAN
OPČINE, Alpinska 83/1 — tel. 21465

Poleg popolnega asortmaja ur znamke VENUS dobite tudi vrsto priznanih švicarskih znamk. — Velika izbira verižic, zapestnic in drugih darilnih predmetov. Sprejema vsa popravila ur in zlatnine.

ZAHVALA

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so z nami sočustvovali ob bridki izgubi našega nepozabnega

JULIJA PREMRUJA

se najtopleje zahvaljujemo.

DRUŽINA PREMRU

Trst, 20.5.1956.

OBČINO TRŽAŠKEMU DELOVNEMU LJUDSTVU

Glasujte za Neodvisno socialistično listo!

Borimo se za sodelovanje in akcijsko enotnost med delavskimi strankami in sindikati, med delavci vseh socialističnih in demokratičnih struj

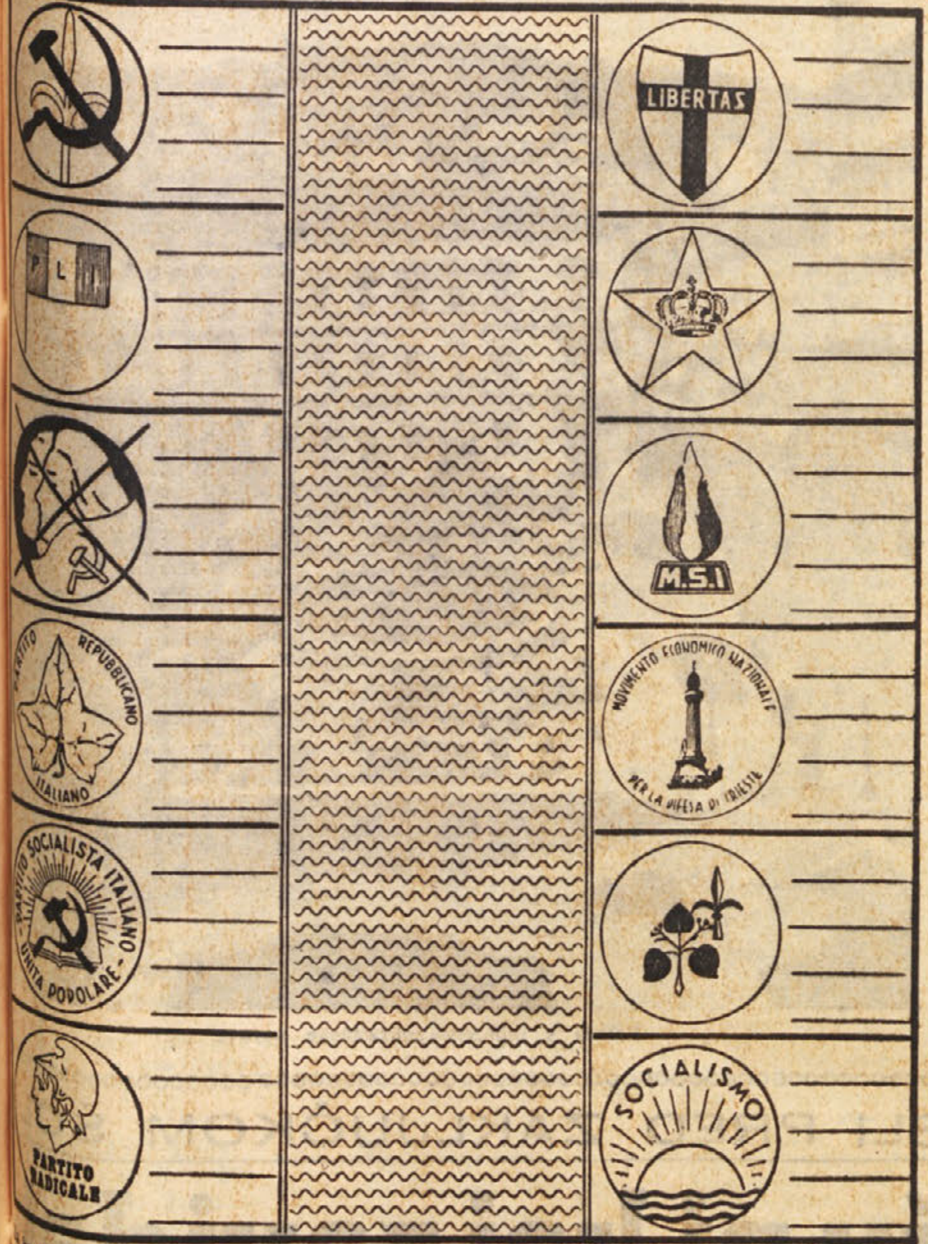

...ndidate Neodvisne socialistične liste glasuješ tako, da prečrtaš znak liste, kot je ...no zgoraj. Zraven lahko napišeš še imena štirih kandidatov z iste liste za preferenčne glasove

Proti sedanjemu političnemu, gospodarskemu in socialnemu monopolu nazadnjaških, protidemokratičnih in protitržaških sil!

Za enakost in spoštovanje narodnostnih pravic Slovencev!

Za uveljavitev ustavnih načel in določb Posebnega statuta in Memoranduma!

Za popolno prosto cono, za obnovo pomorskih prog, pomorskega in suhozemskega prometa, za investicije rotacijskega sklada pod demokratično kontrolo, za razvoj industrije, za okrepitev kmetijstva in turizma!

Za občinsko in teritorialno avtonomijo, za ljudsko samoupravljanje!

Za delo in vodilna mesta predvsem tržaškim ročnim in umskim delavcem!

Za demokratično davčno politiko, pravično razdelitev podpornih skladov, povečanje higienskih in zdravstvenih uslug!

Navodila volivcem

...ski volilni urad je že ... po domovih vsem vo... volilna potrdila, ozi... niso dostavili samo ti... potrdil, ki se nanašajo ... volivce ali na voliv... ki so brez stalnega bivališča ali ki jih niso mogli naj... volivci, ki so vpisani ... imenik tržaške občine ... podeželskih občin, in ki ... kakršnega koli razloga niso prejeli na dom volilnega ..., morejo to potrdilo ... od jutri, 21. t. m. o... na volilnem uradu v ... SS. Martiri 3 za tržaško ..., na pristojnih županstvih pa za druge podeželske ...

... volivci, ki so volilno ... izgubili, morejo do... duplikat le-tega 26., 27. in ... do 14 ure na omenjenih mestih.

...ski volilni urad obvešča ..., da so za ugotovitev istovetnosti na volitvah ... naslednji osebni do..., ki ne smejo biti starejši od treh let po dnevu izdaje: osebna izkaznica, potna ali poštna izkaznica, šolska legitimacija, orožni list, ... legitimacija UNUCI, legitimacije izdane od javnih ustanov ... opremljene s sliko ter legitimacije izdane od profesionalnih združenj, če so opremljene s sliko.

Na volišču se mora volivec zglasiti z volilnim potrdilom in z enim od zgoraj navedenih osebnih dokumentov. Od predsednika volišča bo dobil najprej eno glasovnico in svinčnik, nakar bo šel v kabino, kjer bo na glasovnici prečrtal znak tiste kandidatne liste, za katero namerava oddati svoj glas ter — če tako hoče — napisal od enega do največ štiri imen iz *iste* kandidatne liste, za katere namerava oddati svoj preferenčni glas. Glasovnico bo zalepil, zapustil nato kabino in vrgel zalepljeno glasovnico v žaro. Nato bo od predsednika volišča prejel glasovnico za pokrajinske volitve, odšel bo ponovno v kabino, prečrtal na glasovnici znak tistega kandidata, za katerega namerava oddati svoj glas, zalepil glasovnico, zapustil kabino in vrgel zalepljeno glasovnico v žaro za pokrajinske volitve. Pri zalepljenju glasovnice morajo predvsem volivke skrbno paziti, da ne bo na glasovnici niti najmanjšega sledu rdečila za ustnice, kajti v takem primeru postane glasovnica neveljavna.

Kandidati Neodvisne socialistične liste

Dr. JOZE DEKLEVA

BORTOLO PETRONIO

Dekleva dr. Jože	Magajna Radoslav
Petronio Bortolo	Mesesnel Silvan
Ulieni Giovanni	Novak Ivan
Štoka Franc	Pečar Sergij
Stepancich vd. Filippi Francesca	Sancin Modest
Renko inž. Stanislav	Sancin Savino
Batič Viljem	Skorja Rudolf
Čebohin Lojzka-Grozdana	Sirk Ladislav
Čač Ivan	Sorta Giordano
Drassich Carlo	Štavar Juro
Franovič Konstantin	Štubel Danilo
Gregori Antonio	Tomasi Nives
Kosovel dr. Josip	Udovič por. Gec Angela
Košuta Egidij	Vitez Srečko
Krajner vd. Kocjančič Valerija-Špela	Žerjal Angel

«Nikoli nisem čutil naklonjenosti do Jugoslavije»

Dr. Agnelettov odnos do Jugoslavije

Dr. Agnelettova «Demokracija» je prezeta s sovraštvom do nove socialistične Jugoslavije, hkrati pa se v tem listu pohvali tudi neposredno prejšnja Jugoslavija. A kakšen je bil odnos dr. Agneletta tudi do te Jugoslavije? To je razvidno iz njegove izjave, ki jo je l. 1940 poslal tržaški kvesturi, in ki se glasi dobesedno:

«...en delovanja na ...skem torišču, od... katerej vsako ob... ..., da sem kakor... ... iredentistično ... v korist Jugo... Ob tej priliki bi ... celo rekel, ne upo... ... dejstva, da sem ... Slovenec, da nikoli čutil naklonjenosti do Jugoslavije, nasprotno, vedno sem bil s ... duhom in s svojo ... družino prepričanja, ... je naše življenje vezano s temi kraji in režimom, ki nas podpira. Iz ... razlogov si nisem želel ... nikdar druge oblasti ... italijanske ter sem ... svoje politično prepričanje tudi svojim otrokom, ki so že itak usmerjeni protikomunistično in protiiredentistično».

Dr. Agnelettov odnos do fašizma

Dr. Agneletto je — vsaj po njegovih današnjih besedah sodeč — velik demokrat in baje najzavednejši Slovenec na celotnem tržaškem ozemlju, če že ne na vsem širnem svetu. Kako je on gledal na fašizem in na njegov protidemokratični in protislovenski režim? V svoji izjavi, ki jo je podal leta 1940 fašističnemu notranjemu ministrstvu, je rečeno dobesedno:

«Do oblasti sem bil vedno spoštljiv in se z njimi nisem nikoli sprl niti me niso preganjale. Nikdar nisem bil revolucionar ali upornik niti nisem sedaj ob svoji starosti. Ni točno, da nasprotujem fašističnemu režimu. Sem disciplinran in strog do samega sebe, zaradi česar moram biti nujno pristaš reda in discipline. Celo v javnosti sem bil tolmač fašističnih načel, o katerih sem pisal v uvodu svoje knjige «Prva knjiga o italijanskem pravnem zakoniku», ki jo je priobčil leta 1939 Slovenski pravnik v Ljubljani».

Dr. Agnelettova «protifašistična» preteklost

Dr. Agneletto je bil leta 1940 policijsko poslan v Gradež, kjer je bil «konfiniran» tako, da je mogel hoditi po dva do tri dni v tednu domov, da bi opravljal svoje poklicne posle. Pravijo tudi, da v Gradežu ni zanemarjal gospodarske plati svoje poklicne sposobnosti. Kasneje so ga konfinirali v notranjost Italije.

To je vse.

Njegov sin Branko — drugi gromovnik proti sedanji Jugoslaviji — ki je bil vzgojen v nenaklonjenosti do Jugoslavije in v prepričanju — da je *naše življenje vezano s temi kraji in režimom, ki nas podpira* —, pa je bil leta 1940 aretiran skupno z dr. Tončičem, Pinkom Tomažičem in ostalimi, a je kmalu nato zapustil zapor in bil poslan domov zaradi «bolezni». V zapor se ni več vrnil niti se ni njegovo ime omenilo na razpravi, na kateri so pet zavednih Slovencev obsodili na smrt in ustrelili, štiri obsodili na dosmrtno ječo, ostale pa na manjše kazni. Pozneje se je zvedelo, da je odšel v notranjost Italije.

In to je vse.

Dr. Agneletto in sodelovanje s Krščansko demokracijo

Glede tega le nekaj ugotovitev:

1. Takoj po prevzemu civilne oblasti od strani Italije je glasoval za občinski proračun 1955, kljub temu, da ni vključeval niti ene same postavke v korist narodnostnih pravic Slovencev;

2. glasoval je za sklep Bartolijevega občinskega odbora, na temelju katerega naj bi podrli tri stavbe na Goldonijevem trgu, kjer naj bi zrasel nebotičnik za magnate, ki bi zmogli več kot 60.000 lir mesečne najemnine;

3. glasoval je za najem posojila 2 milijard lir, s pretirano visoko obrestno mero, za nekatera javna dela, ki očitno ne nosijo značaja take nujnosti, kot je na primer gradnja ljudskih stanovanj;

4. da more krščanska demokracija računati v občinskem svetu s podporo dr. Agneletta izhaja tudi iz okoliščine, da se je župan Bartoli na občinski seji javno obrnil nanj in ga pozval, naj vsaj on reče dobro besedo v njegovo korist; predstavnik veleindustrijcev, liberalec Forti, pa mu je celo dejal, da je dr. Agnelettu, zaradi njegovega zadržanja, mesto v italijanski liberalni stranki.

Z naštevanjem bi mogli nadaljevati; a že iz zgoraj omenjenega je dovolj jasno razvidno, iz kakšnega testa sta glavna stebra edine «slovenske liste», ki s prednjega in zadnjega konca objemata ostale kandidate na tej listi.

Naš tedenski pregled

V teh dneh, ko se v vsej Italiji volilna propaganda za bližnje občinske volitve vedno bolj zaostruje, se morda marsikdo ni ozrl po zelo važnih političnih dogajanjih v svetu. In vendar je vsa volilna propaganda za sedanje volitve prav odraz teh političnih dogajanj in spreminjajočega se položaja ter kipenja v medsebojnem odnosu posameznih političnih sil. Sedanje volitve sovpadajo z razdobjem izboljšanega položaja v svetu, ko so miroljubne sile na pohodu in ko sile reakcije in vojne neusmiljeno zgubljajo tla pod nogami in ko si ideja miroljubne koeksistence zmagoslavno utira pot v svet. Gledišče tistih ljudi in sil, ki so mislili in ki še mislijo, da je edino z vojno mogoče urediti sporna vprašanja, zgublja danes vso veljavo. Na pohodu so velike sile v borbi za mir. Mirna in aktivna koeksistenca se vedno odločneje uveljavlja kot edina možna alternativa v današnjem svetu v borbi za mir in napredek, ko je napredna preobrazba družbe v smeri socializma postala splošen svetovni proces.

Neutrudno borbo Jugoslavije za mir, za enakopravno sodelovanje med vsemi državami in narodi so z navdušenjem sprejeli milijoni ljudi na vsem svetu. S svojo načelno in odločno politiko obrambe neodvisnosti in kot nositeljica ideje aktivne koeksistence si je Jugoslavija pridobila velik ugled. Ideje, ki jih je Jugoslavija odločno zagovarjala, so si zmagoslavno utrle pot in jih sedaj sprejemajo vsi, ki jim je mir in napredek pri srcu. Zasluga te politike je tudi, da se je med delavskimi gibanji v svetu pospešil proces obračunavanja z žalostnimi ostanki tiste politike, ki je prizadejala neizmerno škodo socialističnim silam, in da se je v še svetlejši luči pokazala pravilnost poti, ki jo je Jugoslavija izbrala.

Blagodejen vpliv te politike se danes čuti vsepovsod. Medtem ko v vzhodnih državah in v delavskih gibanjih sploh drug za drugim izginjajo tisti, ki so bili zagrizeni nositelji miru nevarne naprednim silam škodljive politike — razni Červenkovi, Rakošiji in drugi — pridobivajo tudi na Zahodu tla tiste sile, ki se iskreno borijo za mednarodno miroljubno sodelovanje. Proces mednarodnega pomirjenja, ki se je začel po Stalinovi smrti in zlasti po 20. kongresu KP SZ in ki so mu dala še večji poudarek potovanja novih sovjetskih voditeljev v Beograd, Novi Delhi, Rangun in London, se nadaljuje. Nedavni Titov obisk v Franciji in sprejeti sklepi so ugodno vplivali tudi na sovjetsko-francosko zbližanje in je pripomogel k pozitivnim rezultatom, ki so jih pravkar dosegli med razgovori v Moskvi, o čemer priča uradno poročilo, ki ga objavljamo na prvi strani. Francija bo lahko imela še veliko vlogo pri nadaljnjih poizkusih zbliževanja med Vzhodom in Zahodom in to poudarja danes v zvezi z rezultati moskovskih razgovorov tudi sovjetski tisk, ki pravi, da je Francija okrepila svoj mednarodni ugled velesile.

Kljub pesimističnim napovedovanjem tistih, ki nasprotujejo mednarodni pomiritvi, so se moskovski razgovori zaključili s pozitivnim rezultatom.

Zbližanje gledišč obeh držav glede številnih važnih vprašanj morda ne bodo všeč nekaterim krogom v ZDA, toda Mollet in Pineau sta pokazala, da znata misliti neodvisno od Washingtona, in to so v Moskvi cenili ter so tudi razgovori lahko v tem duhu potekali. Mollet in Pineau pa sta v Moskvi prav gotovo tudi ugotovila, da proces destalinizacije v Sovjetski zvezi terja v zunanjem svetu več razumevanja in naklonjenosti, da bi se lahko razvijal bolj nemoteno in hitreje. To je prav dobro razumel stari državnik Churchill, ki je s svojo izjavo v Aachenu poudaril, da bi bilo treba SZ dovoliti, naj se «pridruži duhu atlantskega pakta», če narodi želijo, da bi se SZ pojavila prenovljena iz obsojanja Stalinovega kulta.

Ko je maršal Tito nazdravljal predsedniku francoske republike v Parizu, je med drugim izjavil sledeče: «Pri iskanju novih poti v odnosih med narodi ne smemo biti nepotrpežljivi, ko pričakujemo dobrih rezultatov, ker se do njih lahko pride samo tedaj, če se zavedamo, da vojne ne rešujejo spornih vprašanj, temveč jih samo zapletajo. Nestrpni pa moramo biti do drugih stvari, kakor so na primer razorožitev in podobna vprašanja, ki danes zaskrbljajo svet. Oborožitvena tekma namreč zahteva ogromno materialnih dobrin, ki bi lahko služile za dviganje blagostanja ljudi».

Razorožitev postaja danes življenjska nujnost. Vsekakor se danes lahko pričakuje, da bo mogoče priti do postopne razorožitve tako glede klasičnega kakor glede atomskega orožja in vsak korak v tej smeri je pozitiven. Iz teh razlogov je svetovna javnost pozdravila zmanjšanje števila sovjetskih vojakov za 1.200.000 mož. Nedvomno, je hotela Sovjetska zveza s tem sklepom prisiliti ZDA k zmanjšanju oborožitve in k temu, da bi umaknile nekaj svojih vojakov z ameriških oporišč v tujini. Znano je, da imajo ZDA po raznih tujih državah okoli 950 oporišč in skupno z zasedbenimi silami v Nemčiji več ko en milijon in 300.000 vojakov, kar je skoraj približno toliko, kakor je število vojakov na ozemlju ZDA. Še večji vtis pa so sklepi sovjetske vlade napravili pri azijskih in tako imenovanih nevtralnih državah v svetu.

Pri tem je treba priznati, da sicer atomska strategija ne zahteva več tako velikega števila oboroženih sil in da potrebuje SZ v svojem kmetijstvu in industriji novo delovno silo ter da bodo njeni prihranki od vojaškega proračuna omogočili temeljitejše izvajanje šestega petletnega načrta ter načrt za pomoč nerazvitim državam. Vendar pa je tudi res, da je SZ v razorožitvenem pododboru OZN dosegla pomemben propagandni uspeh, ko je vedno zahtevala zmanjšanja oboroženih sil, čeprav je bilo to v nasprotju z njenim prejšnjim staliččem. Še večji uspeh pa je dosegla s sedanjim sklepom. Če se hočejo zahodne države izogniti očitku, da jim ni do miru, bodo morale slediti sovjetskemu zgledu. Prav zaradi tega bo sovjetski sklep ugodno vplival na zmanjšanje napetosti v svetu ne glede na to, kakšni so bili njegovi nameni.

Pomoč nezadostno razvitim državam je vprašanje, ki prihaja danes v zvezi z vprašanjem razorožitve vedno bolj v ospredje in novi francoski načrt, do katerega so tudi v Moskvi zavzeli naklonilno stališče, je zlasti pozitiven, ker poudarja, da se ta pomoč mora deliti v okviru Združenih narodov, zato da se ne bi hladna vojna prenesla na blokovsko tekmovanje glede tega vprašanja.

Dočim se eni, in to so v glavnem tisti, ki dobivajo pomoč, ali tisti, ki je ne dajejo v veliki meri, potegujejo za pomoč po Združenih narodih, se drugi, in to prav tisti, ki imajo največ sredstev, potegujejo za bilateralizem, to je za neposredno pomoč. Okoli tega vprašanja, ki je vsekakor velike važnosti, se v zadnjih mesecih razvija v svetu živahna debata in borba. Kakor rečeno, gledajo nekatere velesile na to gospodarsko tekmovanje predvsem kot na novo specifično področje in vidijo v njem nadaljevanje blokovske politike. Zaradi tega zagovarjajo bilateralnost, ker menijo, da jim to daje večjo možnost, da se njihova pomoč lahko politično «vnovči» v obliki vmešavanja v notranje zadeve, katerim pomagajo. Zato nasprotujejo predlogu, da bi se večina pomoči dajala po Združenih narodih, čeprav tega načelno ne zavračajo, ker bi jim politično škodilo. Z druge strani pa države, ki dobivajo pomoč ali ki bi jo v bodoče dobivale, vedo, da se s posredovanjem Združenih narodov znatno zmanjšuje vsaka možnost diskriminacije, pritiska in postavljanja kakršnih koli pogojev.

Prav zaradi takih tendenc gledanja na vprašanje pomoči nerazvitim deželam kot na sestavni del blokovske borbe vedno bolj naraščajo zahteve, naj se ta pomoč postopoma sprosti borbe med velesilami za njih vpliv, ker bo samo pomoč, ki bo sproščena vseh političnih trenj in slehernega pritiska lahko imela za konstruktivno vlogo v ustvarjanju trajnih temeljev za medsebojno zaupanje in mir.

Potrebno je, da prepad med bogatimi in siromašnimi deželami izgine, in razvoj dogodkov ter stalno izboljševanje mednarodnih odnosov terjata, da se to važno vprašanje načne na mnogo širši podlagi ter da se v vedno večji meri obravnava v okviru Združenih narodov.

—mib

Pokrajino tržaškemu delovnemu ljudstvu!

Proti sedanjemu političnemu, gospodarskemu in socialnemu monopolu protidemokratičnih in protitržaških sil!

Prihodnjo nedeljo in ponedeljek bodo tudi na našem področju volitve za izvolitev občinskih svetov in za izvolitev pokrajinskega sveta. Letos bodo volivci na Tržaškem prvikrat volili tudi za pokrajinski svet, ki je bil do sedaj v rokah oseb štiristranske koalicije, ki jih je imenovala bivša ZVU. Čeprav je celotna volilna propaganda usmerjena bolj na izvolitev občinskih svetov, bi bilo napačno podcenjevati važnost pokrajinske uprave. Res je, da so današnje naloge pokrajine skoraj izključno zdravstvenega in socialnega značaja, vendar ne smemo pozabiti, da so tudi ta vprašanja za prebivalstvo zelo važna in da so ustanove, ki jih pokrajina upravlja, vsestransko javno koristna. Hkrati pa moramo upoštevati, da bo morala osrednja državna oblast prej ali slej uveljaviti tudi za naše področje ustavne določbe glede ustanovitve deželne in pokrajinske avtonomije s posebnim statutom. In tedaj bo pokrajinski svet postal najvažnejši upravni organ področja in bo v okviru pokrajinske avtonomije s posebnim statutom samostojno odločal o najvažnejših gospodarskih, finančnih in drugih vprašanjih celotne pokrajine oziroma celotnega tržaškega področja.

Zato se morajo volivci zavedati, da bodo glasovali za tiste pokrajinske kandidate, ki bodo po izvolitvi odločno zahtevali upravno avtonomijo področja, in sicer za kandidate naprednih, demokratičnih in socialističnih list in predvsem za kandidate Neodvisne socialistične liste. Če bo prihodnji pokrajinski svet sestavljen iz ljudi, ki hočejo upravno avtonomijo, potem smo prepričani, da nam vlada in parlament ne bosta mogla več dolgo odklanjati avtonomije, ki nam jo zagotavlja republikanska ustava.

Tržaška pokrajina je zelo majhna, tako po obsegu, kot tudi po številu prebivalstva. Sestoji samo iz šestih občin: tržaške, miljske, dolinske, repentaborske, zgoniške in devinsko-nabrežinske občine. Po uradnem štetju iz leta 1951 je celotna pokrajina štela skupno 296.220 prebivalcev. Po podatkih statističnega urada vladnega komisariata pa je 31. decembra lani štela skupno 305,385 prebivalcev. Posamezne občine področja so imele 31. decembra 1955 naslednje število stalno bivajočih prebivalcev: tržaška 280,782, miljska 12,134, dolinska 5031, repentaborska 579, zgoniška 1341, devinsko-nabrežinska 5518.

Kljub temu, da so upravno - finančne naloge pokrajine precej omejene, je letošnji proračun pokrajine zelo visok. Za letos predvidevajo 3 milijarde 327 milijonov 650 tisoč 280 lir rednih in izrednih dohodkov, vključno kritje primanjkljaja in enako vsoto rednih in izrednih izdatkov. Zaradi finančno - upravnega centralizma je tudi pokrajinska uprava pasivna in bo imela letos 837 milijonov lir primanjkljaja.

Kot smo že omenili, je današnja vloga pokrajine skoraj izključno zdravstvenega in socialno-podpornega značaja. Pokrajinska uprava vzdržuje in upravlja higienski in razkuževalni laboratorij (zdravstveno - mikrografski in kemično - bromatološki), ima razne ambulante in ustanove za razkuževanje, za borbo proti nalezljivim boleznim in je soudeležena pri vzdrževanju protituberkuloznega konzorcija. Pokrajina vzdržuje šole in zavode za defektne otroke, vzdržuje zavod za sirote, pomaga slepcem, gluhonemim in vzdržuje upravno osebje ustanove za pomoč materam in otrokom. Pokrajina prispeva za vzdrževanje državnega zavoda za umetnost, opremo in dekoracijo ladij, vzdržuje neučno osebje in upravlja poslopja tehničnih šol, pomorskega zavoda in licejev, upravlja sedež šolskega skrbništva, denarno podpira šolski patronat in razne kulturne iniciative. Hkrati pa mora pokrajina vzdrževati in upravljati poslopje prefekture, kvesture, komisariatov javne varnosti, poslopja ostalih policijskih sil in poslopje gasilcev. Dalje upravlja pokrajina 44.800 m pokrajinskih in občinskih cest.

Iz omenjenih nalog pokrajinske uprave je razvidno, kako je državna birokracija omejila delovanje tega važnega upravnega organa v navadno zdravstveno-podporno ustanovo, ki nima nobene upravno - politične važnosti. Zato ponovno poudarjamo in opozarjamo volivce, naj v prihodnji pokrajinski svet izvolijo tiste kandidate, ki bodo odločno zahtevali pokrajinsko in deželno avtonomijo, ki jo našemu področju zagotavlja ustava.

Avtonomna dežela in avtonomna pokrajina s posebnim statutom, kot to določa republikanska ustava, pomeni upravno-politična in gospodarsko samoupravo našega področja, s čimer bi se otresli spon rimskega birokratskega aparata, ki duši vsako iniciativo, zavira gospodarski in socialni napredek mesta in okolice. Avtonomija pomeni, da bodo Tržačani sami odločali o najvažnejših gospodarsko - finančnih vprašanjih. Za uresničitev tega cilja morajo stremeti bodoči člani pokrajinskega sveta. In če hočemo imeti takšne svetovalce, potem moramo glasovati za demokratične, napredne in socialistične kandidate.

V prihodnjem pokrajinskem svetu se bodo svetovalci izvoljeni na Neodvisni socialistični listi odločno borili za uresničitev programa, ki obsega v prvi vrsti prav zahteve po široki tržaški «samoupravi, ki predvideva odločanje Trsta o lastnih gospodarskih, socialnih in drugih vprašanjih. Ta zahteva je utemeljena v ustavi, v posebnem statutu in izraža želje ter zahteve velike večine tržaškega prebivalstva.

Prav tako je tudi pomembna zahteva o izvajanju posebnega statuta v okviru pokrajinske uprave, saj je posebni statut zajamčil slovenske narodne pravice. Teh določb doslej nista izvajali niti tržaška občinska niti pokrajinska uprava, ker sta bili obe v rokah vladne koalicije.

Poleg tega bo pokrajinski svet razpravljal tudi o drugih številnih tržaških perečih vprašanjih in med njimi na prvem mestu o upravičeni zahtevi vsega Trsta po ustanovitvi integralne proste cone.

V pokrajinskem svetu se bomo borili za:

Široko samoupravo.

Integralno prosto cono.

Izpolnitev in izboljšanje stanja v bolnicah, hiralnicah in v socialno-zdravstvenih ustanovah.

Stalno skrb za vzdrževanje pokrajinskih in občinskih cest, ki so prišle pod upravo pokrajine.

Primerno povišanje raznih skladov v korist kmetijstva.

Izgradnjo novega poslopja za slovensko višjo realno gimnazijo.

Uveljavitev določb posebnega statuta v okviru pokrajinske uprave.

Izplačilo bolniških stroškov je treba prilagoditi modernim kriterijem in finančnim sposobnostim prizadetih.

Palača s sedežem pokrajinske uprave

Kandidati Neodvisne socialistične liste

Za pokrajinske volitve volimo tako, da prečrtamo volilni znak in volimo za vsako okrožje svojega kandidata. V posameznih okrožjih so kandidati naslednji:

MILJSKO OKROŽJE

Kosmina Mirko

Razen vseh volišč občin Milje in Dolina obsega tudi Bazovico (volišče 293)

OKROŽJE TRST II

Faganel Josip

obsega volišča: 24, 25, 27, 28, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 261, 262 263, 265, 294

OKROŽJE TRST III

Novak Ivan

obsega volišča: 29, 30, 31, 32, 33, 34, 264, 266, 267, 268, 269, 270, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 299, 304

OKROŽJE TRST IX

Ulieni Giovanni

obsega volišča: 123, 124, 125, 127, 128, 139, 140, 141, 177, 178, 179, 180, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 303, 309, 311, 315

OKROŽJE TRST XI

Drassich Carlo

obsega volišča: 114, 116, 117, 118, 119, 121, 122, 181, 200, 201, 202, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 230, 231, 232

OKROŽJE TRST XII

Bortolo Petronio

obsega volišča: 67, 68, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 302, 313, 317

OKROŽJE TRST XIII

Bukavec Ivan-Vojmir

obsega volišča: 199, 203, 204, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 228, 229, 239, 240, 241, 242, 243, 258, 271, 291, 292, 321, 322

OKROŽJE TRST XIV

Štoka Franc

obsega volišča: 190, 191, 192, 193, 194, 195 196, 197, 198, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 296, 297, 300, 301, 312, 316, 323

V okrožju DEVIN-NABREŽINA bomo volili neodvisnega kandidata, ki ima poseben znak

Grbec Marij

Volilno okrožje Devin - Nabrežina obsega razen volišč v občinah Devin - Nabrežina, Repentabor in Zgonik tudi sledeča volišča tržaške občine: 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 298, 318, 319, 320

V ostalih volilnih okrožjih in to v okrožjih: TRST I, IV, V, VI, VII, VIII, X, pa bomo volili napredne kandidate opozicije.

NEKAJ MISLI PRED ZAKLJUČKOM ŠOLE

Guležu ni kaj zavidati

Spomin in nadarjenost - Učimo se za življenje ne za rede - Šola naj da lepe značaje

Šolsko leto se z veliko naglico bliža h koncu. Še nekaj tednov pouka, potem izpiti, razstave, zaključna prireditev in — izpričevala.

Tik pred zaključnimi izpraševanji se večina učeče se mladine «guli». Vse dneve in noči presedijo nekateri pri knjigah in bi radi sedaj na koncu ustavili čas, da bi utegnili predelati vso snov.

Za tiste, ki so med letom pridno delali, ki so si sproti osvajali učno tvarino, je sedaj res samo obnavljanje in jim ne bo težko stopiti pred izpraševalca. Toda tisti, ki se je zanašal le na svoj dober spomin ali pa celo samo na srečo, si mora sedaj pošteno zavihati rokave. Seveda je na tak način pridobljeno znanje kaj rahla stavba, ki ne prenese še tako rahle sapice, je polna razpoklin in špranj ter vzdrži res komaj do izpita. Potem pa kaj rado izpuhti tako naglo kot je bilo osvojeno.

Marsikateri dijak bo tudi sedaj spoznal, da si je predstavljal šolo kot nekaj lahkega, za kar ni potreben poseben trud in sposobnost. Ni uspel, zato si bo pač moral poiskati druge poti v življenju.

Šola je resna zadeva, ki zahteva obilo truda in prizadevanja ter se je treba marsičemu odreči, če se hoče doseči določeni cilj. Le resno delo bo dobra in zanesljiva priprava za poklic. Kdor se v mladosti ni naučil vztrajnosti, premagovanja težav, načrtnega dela, tisti tega nikoli ne bo znal. Še vedno velja tisti rek o Janezku in Janezu. Tudi pri učenju mora biti človek treniran.

Na žalost pa ni tako prizadevanje nekaterih dijakov upoštevano v taki meri, kot to zasluži. Ti s trudom pridobljenega znanja ne znajo prikazati v taki blesteči obliki, kot ume to storiti morda tisti dijak, ki ga je narava obdarila z boljšim spominom kot njega in ki zna vedno gladko ponoviti vso snov dobesedno. On se sicer trudi, razume prav vse, zna obnoviti tvarino s svojimi besedami, toda ne dobesedno. Profesor pa zahteva prav to. In on je zaradi tega ves nesrečen, zagrenjen ter je prepričan, da ni toliko sposoben kot drugi. Saj vidi, da ga imajo za slabega dijaka, medtem ko so tisti njegovi sošolci, ki se s tako lahkoto učijo, odličnjaki. In tako sodijo tudi drugi.

Tako gledanje je vsekakor površno. Lahko bi rekli, da je povečini krivično, vsekakor pa nepravilno.

Ni rečeno, da je človek, ki je obdarjen z izrednim spominom tudi izredno nadarjen. Res je, da si z lahkoto zapomni vsakovrstna imena, letnice in tudi stavke, zato pa malo razmišlja in se v tvarino ne poglablja. Tembolj pa blesti.

Blesti v šoli, ker odgovarja res gladko, blesti doma, blesti v družbi, kjer se producira s svojim spominom. Je odličnjak. Vsi ga hvalijo.

Da bi se obdržal v «formi», skrbi, da je vedno pripravljen. Zanj ni to nič težkega. Nekajkrat prebere, pa zna. Še misliti mu pri tem ni treba, «saj mu gre kar samo v glavo». Sošolci pa ga ne marajo, ker je postal domišljav in prezira druge ter noče nikomur pomagati. Seveda, čemu bi si delal konkurente! Pravijo mu «gulež».

Iz takih guležev kaj lahko postanejo stremuhi že v šoli. In taki ostanejo vse življenje. Stremuštvo je zelo slaba poteza v značaju. V vsakem poklicu jih je najti in so prava nadloga. To so ljudje, ki ne prenesejo nobene konkurence, ki hočejo vedno samo oni blesteti. Zato ne marajo pomagati drugim, da se ne bi še kdo drug povzpel in jih morda zasenčil. Stremuh je prilizovalec. Že v šoli dobro ve, komu se je treba prilizovati, da bo imel od tega korist. On natanko ve, kaj je treba storiti, da se bo prikupil svojemu predstojniku. O pravem času se potaji in v pravem trenutku pokima. V življenju imajo samo en cilj — kariero, samo eno ljubezen — sebe. So karieristi in egoisti. Postanejo tudi biciklisti, ki se navzgor klanjajo, navzdol pa pritiskajo. Na žalost uspeva to mnogim na škodo bolj sposobnih, bolj vestnih in v vsem boljših.

Seveda bi ne bilo prav, ko bi iz tega sklepali, da je na ravnost sreča imeti slab spomin, ker da je to zanesljiv znak izredne bistrosti. Vendar pa je dejstvo, da tisto «hitro dojemanje», ki ga nekateri kažejo v šoli in ki je precej upoštevano, le ni toliko vredno kot se po navadi misli. Važno je torej vedeti, da le tisto znanje, ki je bilo pridobljeno s samostojnim delom, krepi razum, ne pa guljenje.

Zato naj tisti dijaki, ki jih narava ni obdarila s tako sijajnim spominom, nikar ne obupajo in naj nič ne zavidajo tistim, ki si z lahkoto vse zapomnijo. S pridnostjo, vztrajnostjo in dobro voljo bodo prav tako uspeli. Saj so znani mnogi primeri, ko so bili ljudje, ki so danes znameniti znanstveniki, umetniki in politiki, v šoli prav slabi kot odlični učenci. Tisti dijak, ki se je vse leto sproti učil in ki je delo v šoli vzel vedno dovolj resno, si je prav gotovo osvojil predpisano učno snov v taki meri, da jo bo s pridom porabil pri svojem nadaljnjem šolanju in pozneje v življenju.

Zaradi preveč intenzivnega učenja pa ne bi smeli dijaki zanemariti svojega zdravja, zato je nujno ohraniti pravilno ravnotežje med dijakovim duševnim in telesnim zdravjem. Kaj koristi odlično izpričevalo, če je pa dijak zaradi tega bolehen, preslabak, malo odporen ali pa šibak. Ali pa, če je dijak odličnjak, pri tem pa poln slabih lastnosti, ki povzročajo, da postane zaradi svojega slabega značaja v družbi neprijeten i kot človek i kot delavec.

—šek

Zajček in puška

Poredni zajček Hop se ni maral ničesar učiti. Zato ni vedel niti kaj je puška. Pa ti sreča starega lovca in se mu prične smejati:

«Glejte ga deda. Namesto da bi ga palica podpirala jo on nosi». Mislil je namreč puško. Premeteni lovec pa odvrne neukemu zajčku:

«O ne samo palico tudi to nosim» in pokaže nahrbtnik. «V tem pa nosim na sprehod samo pridne zajčke. Ali si ti priden?»

«Pa še kako» se zajček zlaže ker rad bi, da bi ga mož nosil. Lovec ga torej veselo vtakne v nahrbtnik in zajček se ves srečen razgleduje kje bi našel koga, da bi njega občudoval. In res zapazi dva zajca, ki sta se pred lovcem skrila v grm.

«Ponesi me tja» ukaže lovcu «da mi bosta ona zajca v grmu zavidala». Lovec potegne ustreli v grm in potegne ven oba zajca mrtva. Šele tedaj je neuki zajček Hop spoznal, da ga je ujel lovec in kaj je puška. A bilo je že prepozno.

M. B.

Kaj sta doživela Marko in Metka

Pristopil je star mož z dolgo belo brado, ki je razumel jezik Tuaregov, katerega sta se bila otroka precej dobro naučila.

«Po krivici imate naju v ujetništvu. Nič vam nisva storila. Ali jaz sem čarovnik in zato vam bom čez nekaj časa pogasil sonce.

Kaj boste potem?»

Starec je povedal zbranemu zboru besede v lastnem jeziku. Nekateri so se čudili, drugi pa smejali.

Tedaj je iztegnil Marko roko in glej: Sonce se je začelo zatemnjevati in počasi je izginevalo. Nepopisna groza se je polastila vseh navzočih. Kraljica je velela starcu, naj prosi otroka za milost in naj jima pove, da sta prosta, samo sonce morata vrniti.

Marko je nato rekel:

«Dobro je, naj bo! Sonce se bo vrnilo in jaz prosim samo, naj kraljica posluša mojo povest, in videla bo, da midva nisva prav nič kriva».

27. MAJA glasujte za:

OBCINA DEVIN — NABREZINA

LISTO OBCINSKE ENOTNOSTI

ANTONIČ Anton
COLJA Srečko
FURLAN Dušan
GRATTON Arturo
JEŽ dr. Janko
KRAVANJA Josip
LEGIŠA Drago
MARKOVIČ Alojz
MERVIC Ladislav
OLIVA Adriano
PERTOT Ignac
PIPAN Egidij
RADOVIČ Danilo
ŠKRK Albin
ŠUŠTERŠIČ Lucijan
VISENTIN Abdon (Ado)

OBCINA ZGONIK

LISTO DEMOKRATICNE ENOTNOSTI

PIRC Alojz
MILIČ Stanislav
GRILANC Karlo
HROVATIN Albin
GRUDEN Josip
MILIČ Mario
MILIČ Anton
FURLAN Ivan
RUSTJA Ivan
CIBIC Vladimir
BOGATEC Silvan
PEGAN Just

OBCINA REPENTABOR

LISTO DEMOKRATICNE ENOTNOSTI

BIZJAK Jože
GUŠTIN Veljko
GUŠTIN Alfonz
GUŠTIN Ludvik
LAZAR Jože
PURIČ Milan
RAVBAR Viktor
ŠKAMPERLE Jože
ŠKABAR Alfonz
ŠKABAR Silvester
ŠKABAR Franc
ŠKABAR Ivan

OBCINA DOLINA

OBCINSKO DEMOKRATICNO LISTO

BERDON Bogdan
BONETA Anton
KURET (CORETTI) Sergij
KURET (CORETTI) Severin
KURET (CORETTI) Silvester
ŽULJAN (ZUGLIANI) Just
HERVAT (CORBATTI) Uldrih
LOVRIHA Dušan
OTA Josip
PANGERC Josip
PRASELJ Bruno
PURGER Aleksander
SANCIN Josip
ŠVAB Ludvik
VALENTIČ Josip
ŽERJAL (ZERIALI) Josip

OBCINA MILJE

LISTO «FRAUSIN»

PACCO Giordano
MICOR Pietro
POSTOGNA Giovanni
MILLO Gastone
BRAINI Renato
ZOCCHI (ČOK) Teodor
NARBEDO Luigi (PSI)
CHINCHIO Romilda
PRODAN Carlo
SANTALESA Ricciotti
LOREDAN Luciano
MARTINELLI Nereo
RUMEN Giuseppe
CANCIANI (KOCJANČIČ) Anton
PANCERA Pietro (PSI)
FONTANOT Gino
NICOLINI Paolo
MANIAGO Bruno
POSTOGNA por. ZILLI Natalia
MARASSI Libero
DEPANGHER Mario
FONTANOT Guido
ROBBA Dario
APOSTOLI Giuseppe
ZUGNA (CUNJA) Teodor
DRIOLI Nicolò
FERLUGA Kiljan
DEMARCHI Francesco (PSI)
ZACCARIA Spartaco
APOLLONIO Guerrino

Dopisi iz naših krajev

Kako poroča «Demokracija» o svojih zborovanjih

Prepričajte se sami!

Ricmanjcem, Lonjercem, Sempolajcem, vaščanom iz Saleža, Samotorce in drugih vasi, ki v teh dneh dobivajo po nič manj kot 4 izvode «Demokracije», priporočamo, da lista ne završejo prej, dokler ne preberejo članek na četrti strani, in sicer pod naslovom «Volilni shodi in morala volilne propagande». Iz tega članka — v kolikor se vaščanom ne bi ljubilo brati — bi zvedeli, kako so burno ploskali na uspelih shodih «Agnelettove liste, ki jih je ta priredila v omenjenih vaseh.

Vaščani teh vasi pač sami najbolje vedo, da to kar «Demokracija» piše, ne odgovarja resnici. Zato tem vaščanom ni treba drugega, kot da članek preberejo in tako se bodo na lastne oči prepričali, koliko je v njem resnice.

Pač pa je na mestu, da še enkrat pribijemo tisto, kar smo o shodih Agnelettove liste že poročali.

Kar se zborovanja Agnelettove liste v Lonjerju tiče, je res, da je dr. Branko Agneletto dobesedno izjavil; «Ce nočete voliti Slovensko listo, tedaj poberite svoje cape in pojdite v Jugoslavijo». «Demokracija» pravi, da tega omenjeni doktor ni rekel in da je naše poročanje netočno. Ce «Demokracija» meni, da smo ponovno napisali neresnico, naj nas toži, saj imajo v družini kar dva pravdeža.

Dalje: «Demokracija» pravi, da je imel dr. B. Agneletto v Ricmanjih preko 200 poslušalcev, ki so mu na koncu ploskali. To je le deloma res, namreč da je bilo okoli 200 ljudi, ki pa dr. Agnelettu niso ploskali, temveč krepko žvižgali. In še bolj bi mu, če se ne bi vmes vtaknili karabinjerji, ki so vsakogar, če je le nekoliko glasneje zavpil, legitimirali in odstranili s trga. Ploskal pa dr. B. Agnelettu ni nihče.

V Sempolaju ni dr. B. Agnelettu ploskal nihče, v Saležu (največ šest ljudi) prav tako ne, v Zgoniku 4 (štiri) ženske in spremstvo iz Trsta, Naobrežine in Gorice, v Samotorci nihče, ker pač ni bilo ljudi. Če so to za «Demokracijo uspeli shodi z «burnim ploskanjem», tedaj naj bodo pač uspeli, vendar pa bi jim vseeno priporočali, naj se v bodoče ne smešijo s takim poročanjem.

Se nekaj besedic o odgovornosti za «divjaške manire volilne borbe». Noben italijanski govornik, pa naj pripada tej ali oni stranki, ni zlil toliko golid gnoja na Jugoslavijo in njene voditelje, kot so to storili govorniki Agnelettove liste. Stiri petine vsakega njihovega govora je posvečeno Jugoslaviji, in v teh govorih ne manjka psovk in vzdevkov, ki si jih ne upajo izreči niti najbolj zagrizeni govorniki neofašistične stranke. Ce k temu dodamo osebne izpade proti njihovim tukajšnjim političnim nasprotnikom, tedaj samo vprašamo: Kdo je odgovoren? Po čigavi direktivi govorite? Kdo vas plača?

SESLJAN

Gotovi propagatorji skušajo priti na ta ali oni način v stik z našimi ljudmi; s pretkano prikupljivostjo napovedujejo kaj vse nameravajo Italijani storiti za te vasi, kakšna dela bodo na razpolago za zaposlitev naših ljudi i. e. Nato jo previdno zavijajo na volitve in očetovsko priporočajo previdnost pri glasovanju. Ce hočejo dobro sebi in drugim, naj ne volijo za listo občinske enotnosti, češ da so njeni kandidati sovražniki vere in cerkve, miru in napredka. «Blagohotno» jim svetujejo, da volijo kandidate liste «Unione democratici italiani». So tudi primeri — in to je tam kjer ne pričakujejo uspeha za to listo — ko namigujejo na slovensko listo. Ali ni to najzgovornejši dokaz, kako sta si «Democrazia cristiana» in «Slovenska lista» v zakulisni žlahti?! To sklepamo tudi iz podobnosti njihovih govorov na volilnih shodih. Je res, da gliha vkup štriha. Od te glihe pa ne moremo pričakovati nič dobrega.

ŠTEVERJAN

V lanskem letu in v vseh preteklih letih smo bili v pravi češnjevi sezoni, toda letos je komaj odpadlo cvetje z dreves in kažejo se šele prvi mali sadeži. Zelo nas skrbi, kako bo z našim zaslužkom. Češnje bodo zrele naenkrat in kdo jih bo takrat v tako velikem številu kupil od nas? Zima nam je zadala zelo hud udarec. Trte kažejo na srečo še precej dobro, vse smo jih lepo povezali, sedaj pa smo začeli tudi s prekopavanjem v vinogradih. Ostalega sadja, predvsem jabolk in hrušk letos ne bo v tolik imeri kakor lansko leto, ki je bilo na tej vrsti sadja izredno bogato.

Ne moremo razumeti naših sosedov Jazbincev, ki se upirajo gradnji nove šole, za katero je ministrstvo že odobrilo denar, na sredi poti med Valeriščem in Jazbinami. Sola zgrajena na tem mestu bi odgovarjala vsem pravilom modernega pouka, v njej bi lahko otroci prejemali tudi dnevni obrok hrane in poleg tega bi dosedanjo šolo na Valerišču lahko uporabili za otroški vrtec za otroke tega predela in Jazbin. Toda vsi pametni ugovori niso doslej nič pomagali saj nekatedi vaščani iz Jazbin trmoglavo vztrajajo na zahtevi po lastni šoli.

KATINARA

Že poldrugi mesec je, odkar so zločinske roke oskrunile na našem pokopališču grob padlih, v Bazovici pa spomenik bazoviškim žrtvam, toda policijski organi niso še odkrili krivcev. Skraja so se sicer širile govorice, da je policija že na dobrem sledu in da bodo krivci kaznovani; zdaj pa je vse utihnilo. Čudno se nam zdi, da po tolikem času policija ne more odkriti krivcev, saj ni tako preobremenjena z volitvami in predvolilna doba ne more vplivati na delovanje varnostnih organov. Vsekakor ne moremo pozabiti na tako podlo in zločinsko dejanje in pričakujemo, da bo policija kos svoji nalogi tudi v tej zadevi, ki se ne tiče samo Lonjercev, Katinarcev in Bazovcev, ampak vseh Slovencev in poštenih demokratov. Volitve bodo kmalu mimo in, če ne prej, vsaj potem mora biti zadeva razčiščena.

Glede našega pokopališča na Katinari pa moramo povedati še nekaj drugega, zaradi česar se pritožujejo vsi farani. Cuvaj pokopališča je bil kmalu po oskrunitvi groba padlih nameščen na pokopališče pri Sv. Ani. Od tedaj je naše pokopališče zaprto ves dan, le popoldne je odprto od 15. do 17. ure. Mi negujemo grobove naših dragih, v prostem času marsikdo rad pride na pokopališče, prinese cvetlice, popravi grob itd. Toda zdaj nam je to skoraj nemgoče, ker v omenjenih urah ima malokdo časa na razpolago. Poleg tega pa je treba vedeti, da pokopališče na Katinari služi za vso faro, ki je precej obsežna, saj spadajo pod njo Katinara, Lonjer, Podlonjer, Rovte in Rocol. Zaradi tega zahtevamo, da uprava pokopališč, oziroma občina, čimprej namesti novega čuvaja, ki bo skrbel za naše pokopališče. Cuvaj pa mora biti vsekakor domačin, ki obvlada slovenščino, saj je ogromna večina faranov Slovencev. Namestitev čuvaja, ki je obenem tudi grobar, je nujna, sicer bo pokopališče začelo razpadati. Upamo in pričakujemo, da bodo na merodajnem mestu to razumeli; vsekakor pa bi bilo umestno, če bi skupina faranov poslala na odgovorno mesto pismeno vlogo s podpisi.

BAZOVICA

Iz Bazovice nam poročajo, da so na krompiriščih te dni že zapazili koloradskega hrošča in da ga kmetje zatirajo.

To je resno opozorilo vsem našim kmetovalcem. Ni treba ponovno pisati o tem nevarnem škodljivcu in o načinu zatiranja. Že pred nekaj leti se je koloradski hrošč pojavil na našem ozemlju. Kmetje ga zdaj dobro poznajo, se zavedajo nevarnosti in so dobro poučeni, kako ga je treba zatirati. O tem smo že večkrat in podrobno pisali. Poudariti pa moramo, da je najbolj učinkovito zatiranje koloradskega hrošča prav zdaj, ko se prvič pojavi na krompiriščih, sicer se lahko zelo razmnoži in napravi veliko škodo.

Pripomnimo naj še, da je dolžnost vsakega kmeta zatirati koloradskega hrošča. To je tudi po zakonu določeno.

Najbolj enostaven in učinkovit način zatiranja tega nevarnega škodljivca je vsekakor nabiranje, ne smemo pa pozabiti tudi na škropljenje in uporabo vseh učinkovitih sredstev. Najvažneje pa je, da ga vsi zatirajo, da vsak kmet pregleduje svoje njive in takoj začne z delom. Če ne bomo tega napravili, če ne bodo vsi, poudarjamo vsi, kmetje dosledno zatirali koloradskega hrošča, se ne bomo tega nevarnega škodljivca zlepa rešili.

DOBERDOB

Prihodnjo nedeljo 27. maja bo v dopoldanskih urah razstava goveje živine iz doberdobske občine, Sv. Martina in Vrha Sv. Mihaela. Posebna komisija bo pregledala razstavljeno živino ob 8. uri, ob 11. uri pa bo lastnikom najboljših živali razdelila posebne nagrade. Isti dan bo tudi razstava kmetijskih strojev, ki si jih bodo lahko vsi kmetje podrobno ogledali. Govori se, da bo tudi vinska razstava, vendar podrobnosti o razstavah, ki jih organizira kmetijski inšpektorat iz Gorice še niso znane.

Doberdobci smo še vedno brez poštnega poslopja. Po pravici povedano, poslopje sicer stoji, vendar je tako majhno in tako podobno golobnjaku, da ga pač za pošto ne bomo mogli nikoli uporabiti. Res je čudno, kam so gledali ljudje, posebno pa tehniki, ko so se odločili, da novo poštno poslopje zgradijo na sedanjem mestu. Poslopje je skrito in mimo njega ne bo, kot se zdi, nikdar vodila velika vaška cesta, o kateri so se hvalili nekateri občinski voditelji, še preden so vedeli, da je na tem kraju takšno cesto sploh težavno graditi. Poleg tega se zdi, da poštno poslopje ne bo nikdar služilo svojemu namenu, saj je bilo že v jeseni pod streho, pa smo že pred poletjem in še vedno ni dokončano od zunaj in opremljeno od znotraj.

Naše županstvo dela sploh čudne načrte. Izpred poslopja županstva je dalo pripeljati na glavni trg pred šolo del starega vodnjaka, ki je bil že redkost za naše kraje in iz njega napravilo nekakšen moderen vodomet, ki tja sploh ne spada. Postavilo ga je na prostor, za katerega so organizacija bivših borcev in tudi drugi domačini že zdavnaj prosili, da bi ga uporabili za postavitev spomenika padlim borcem iz Doberdoba, ki so s tem, da so žrtvovali svoja življenja zaslužili vsaj toliko, da se jim sredi vasi postavi skromen spomenik z njihovimi imeni.

PODGORA

Nova tovarna rayona nam dela vedno večje preglavice. Smrad, ki se širi, je vedno hujši in povzroča škodo tudi na rastlinstvu, predvsem na trtah. Podgorci smo zaradi tega že podpisali protestno pismo in ga poslali županu, kajti nemogoče je v današnjem času dovoliti v tovarni, kjer dela na stotine delavcev in ki stoji sredi velikega naselja, tak tehnološki proces dela, ki lahko ogroža človeška življenja. Takih tovarn v Nemčiji ni več in tudi ravnateljstvo podgorske bi moralo upoštevati higienske predpise in uvesti nov tehnološki proces proizvajanja rayona.

Nekateri izmed vaščanov so že začeli iskati nova stanovanja v Gorici ali bližnji okolici, tudi marsikateri delavec, ki je dolga leta čakal na delo v novi tovarni, je že zapustil svoje delovno mesto v strahu pred boleznijo. Vsekakor morajo goriške oblasti podvzeti vse korake, da se smrad, ki prihaja iz tovarne rayona odstrani.

Dela na obcestnih kanalih glavne ulice in nekaterih stranskih ulicah še vedno niso zaključili. Zelo dolgo se vlečejo vsa ta dela in Podgorci bi želeli, da bi končno le imeli ne samo dobro urejene obcestne kanale, ampak tudi popravljene vaške poti. Cesta Sv. Justa, ki vodi do stranske poti na Kalvarijo, je še vedno zelo zapuščena in doslej na žalost niso pomagali vsi protesti, da bi prišlo do potrebnega popravila.

Oglasni oddelek
TRST
Ul. sv Frančiška 20/III. tel. 37-338
sprejema inserate, male oglase, osmrtnice in urugo od 8. do 12.30 in od 15. do 18. ure.

V Goriških Brdih

Morda ni vsem znano, da se Steverjan deli na večje število zaselkov, ki zadnje čase delajo precej velike preglavice županstvu. Precejšnjo pot je treba napraviti, če hoče človek priti s Sčednega preko središča vasi ob šoli, cerkvi in županstvu na Uklance in dalje na Valerišče, ki ga vidimo na sliki. Valerišče je že precej gosto naseljeno s prebivalci, ki so v glavnem kmetje, vinogradniki in sadjarji, katerih mnogi sinovi in hčere pa so že odšli za zaslužkom v mesto, saj za vseh ni dovolj kruha na domači zemlji.

Na Valerišču imajo tudi lastno šolo, ki so jo po vojni zgradili sami prebivalci za svoje malčke, ki jim je osnovna šola pri cerkvi le preveč oddaljena. Sola je majhna, in bi za Valerišče ter Jazbine potrebovali novo šolo, za katero je kot znano, že odobrena vsota 9.000.000 lir. Toda Jazbinci nočejo skupne šole in zahtevajo šolo v Jazbinah, kamor bi bilo za otroke iz Valerišča zopet predaleč.

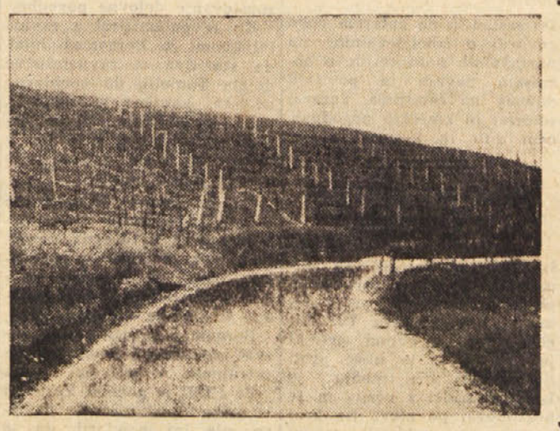

Po končani osnovni šoli se večina otrok, ki ne oddide na razna dela v mesto, poprime dela svojih staršev, ki so morali trdo garati, da so na skopi briški zemlji postavili lepe vinograde s povsod znanim in občudovanim grozdjem, ki daje dobro briško kapljico.

Trdo je delo v vinogradu, saj je treba kopati od jutra do mraka, da je zemlja lepo rahla. Na Valerišču so kupili prvi traktor, s katerim je delo v vinogradu zelo olajšano. Dobro gospodarstvo bo našemu človeku omogočilo, da si v prihodnosti nabavi več strojev, ki mu bodo olajšali delo.

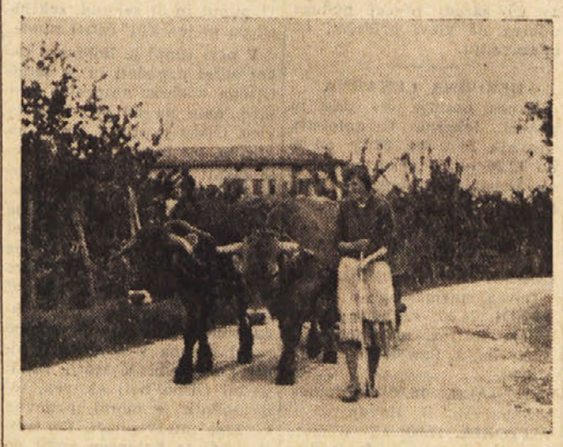

Sicer pa imajo Brda svoje posebne čare posebno spomladi, ko je vse v cvetju. Letos je vse zelo zakasnelo in bodo češnje prišle na trg mesec kasneje kot običajno. Pravijo, da jih bo dosti, toda zrele bodo naenkrat in njih cena prav gotovo ne bo taka, da bo poplačala trud našega delovnega človeka.

Največ češenj in drugega sadja prodajo Steverjanci že doma kupcem, ki pridejo iz Trsta, kajti pot v Gorico ni kratka in včasih je blaga na trgu že dovolj. Toda s prodajo češenj na domu računi niso vedno jasni, ker trgovci največkrat ne povedo pravih cen in kmetje dobijo manj kot bi dobili na trgu v Gorici.

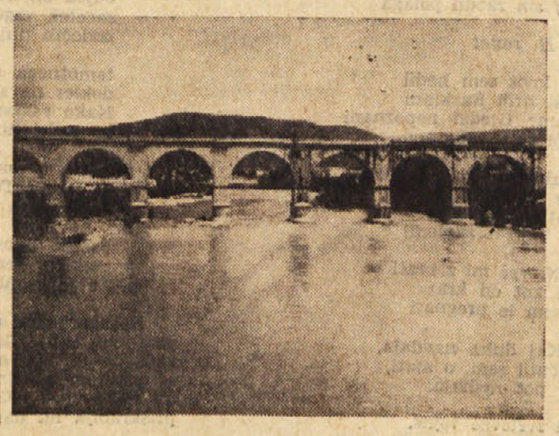

Na poti v Brda se marsikdo ustavi bodisi na tem bodisi na pevmskem mostu in občuduje krasne barve bistre Soče. Posebno izletniki, ki prihajajo ob nedeljah v Brda na dobro kapljico in prigrizek, se radi ustavijo na mostu in se zagledajo v zelene vrtince okoli stebrov v vodi.

(Foto Mario Magajna)

Nedeljsko rajanje pod mlajem v Dolini

V nedeljo in ponedeljek, pa tudi v torek popoldne, je bilo v naši vasi zelo živahno in veselo, imeli smo tudi dosti gostov iz sosednih vasi in iz mesta. Ob redkih prilikah pride v Dolino toliko ljudi, kot jih je bilo te dni. Kaj je bilo tako zanimivega?

Po starem in lepem običaju so vaški fantje postavili mlaj in pod mlajem je bilo rajanje v nedeljo in ponedeljek, v torek pa so mlaj vrgli doli in spet se je zbrala vsa vas, zlasti mladina in otroci, pa tudi starejši ljudje.

Ta navada, da fantje postavijo mlaj ob začetku maja, se je pri nas ohranila le v Boljuncu in v Dolini. V Boljuncu je bil mlaj že dva tedna prej, v Dolini pa so letos malo zamudili zaradi tehničnih ovir, dovoljenja itd., imeli pa so več sreče, ker je bilo res lepo vreme.

Kakor smo že lani poročali, imajo fantje prej svoje «ure», ali sestanke, na katerih se pogovorijo in dogovorijo o vseh stvareh, ki se tičejo mlaja; določiti je treba skupino, ki bo poiskala lepo, visoko in ravno smreko in jo bo prinesla v vas, kdo jo bo očistil in otesal, kdo bo poiskal in prinesel lepo češnjo itd. Na visokem drogu mora namreč biti lepa češnja, celo drevo z nepokvarjenimi vejami. Seveda jo je treba poiskati, ker vsaka češnja ni za to primerna; vse pa se dogaja v strogi tajnosti, da ne bi kmet izvedel, da mu bodo ponoči fantje «ukradli» lepo drevo. Ko je drog že pripravljen odide druga skupina fantov po izbrano češnjo, jo odžaga in prinese na trg. Tu pritrdijo češnjo na drog in jo napolnijo s pomarančami in limonami, nato pa s skupnimi močmi dvignejo lep mlaj in ga postavijo sredi trga blizu cerkve, ogradijo plešišče, pripravijo prostor za godce, vaške ulice pa okrasijo z zelenjem in vejami. Zadnje priprave se vršijo v soboto ponoči, v nedeljo je še vse na svojem mestu. Dva dni je pod mlajem ples, tretji dan pa mlaj pade. Fantje se proti večeru zberejo na koncu vasi «na šiji», korakajo po vasi proti trgu prepevajoč svojo pesem: «Na gorici, na placu, tri rožče cveto». Ko pa pridejo na trg zapojo pod mlajem narodno «Eno drevce mi je zraslo». Spijejo kozarec domačega vina, vodja dodeli vsakemu njegovo delo in določi, v katero smer mora mlaj pasti, da ne bo škode, ker so tam hiše, drevje in žice električnega omrežja.

Na ukaz eni potegnejo vrvi, drugi popustijo in mlaj je v hipu na tleh. Vse naokrog je polno domačinov, toda reditelji pazijo, da se ne bi kdo približal in da ne bi mlaj koga pobil. Ko pa mlaj trešči na tla, tedaj ni več ovir. Otročad plane na češnjo in pobira pomaranče z mlaja in po tleh.

Letos so napravili v Dolini res lep mlaj, čeprav drog ni bil visok kot lani, češnja pa je bila košata in vsa polna pomaranč in limon. Kjer je češnja pritrjena na mlaj, postavijo dekleta dva lepa venca, polna pomaranč in kolačev. Računajo, da je bilo letos na mlaju približno 1500 pomaranč in limon, saj je vsak fant od 16. leta starosti naprej prinesel za to 10 pomaranč in 2 limoni, dekleta pa 5 pomaranč in 50 lir za kolače. Za stroške pa so fantje prispevali še vsak po 300 lir. Potem imajo fantje še eno «uro», na kateri napravijo obračun. Drog in drugo drevje, oziroma veje, prodajo; nekaj pa so dobili od plesa. Plačajo stroške za godce, takse, odškodnino kmetu, ki so mu odnesli češnjo; če pa še kaj ostane napravijo skupno večerjo za fante in dekleta. Kakor smo že omenili, je to star običaj in je prav, da se je ohranil. Razdor zaradi znane resolucije kominforma je šest let preprečil ta običaj, lani pa so se fantje ponovno zbrali in spet postavili svoj mlaj v veliko zadovoljstvo vseh vaščanov in letos so imeli še lepši uspeh, za kar jim prav iz srca čestitamo.

GLASUJTE ZA LISTE DEMOKRATIČNE ENOTNOSTI!

GORIŠKI IN BENEŠKI DNEVNIK

ENOTNA RAZREDNA BORBA DELAVK PODGORSKE PREDILNICE

Po prenehanju «stavke» delodajalca Tonielle v ponedeljek nadaljevanje stavke tekstilcev

Tovarna bo obratovala od 6. do 18. ure - Delavke v Podgori prejemajo manjše plače kot delavke v Varesu - Govor sindikalnega voditelja Bergamasa

Včeraj je bil zadnji dan «stavke delodajalca Tonielle». Kakor je znano, je Toniella sklenil zapreti tovarno za vse dni stavke, ki so jo proglasile sindikalne organizacije, čeprav da je stavka nelegalna. Zaradi tega delavke sploh niso mogle delati, ker je bil vhod v tovarno zaprt in strogo zastražen. Kljub temu so delavke vseh izmen redno prišle pred tovarno, s čimer so pokazale svojo voljo do dela, ki ga jim delodajalec preprečuje.

V ponedeljek bo Toniella svojo tovarno ponovno odprl; zaradi tega se bo stavkovno gibanje nadaljevalo v ponedeljek. Za razliko od prvega dneva stavke, ko je tovarna obratovala po štiri ure, medtem ko so naslednje štiri ure stroji mirovali, bo od ponedeljka dalje tovarna obratovala od 6. zjutraj do 6. zvečer; prva izmena bo delala od 6. do 10. ure, druga od 10. do 14. in tretja od 14. do 18. ure. Tudi dnevna izmena bo delala samo po štiri ure

Na tak način bo delodajalec, ki je stavko proglasil za nelegalno, medtem ko je svoj ukrep o ukinitvi obratovanja smatral za pravičnega, utrpel velike izgube; zdi se, da se bo na tak način proizvodnja zmanjšala na približno 40 odstotkov.

To bo učinkovito sredstvo, da bo lahko premislil, če se mu izplača še nadalje zavračati predloge sindikalnih organizacij za sestanek, na katerem naj se proučijo predlogi za izboljšanje plač, pogodbe delovnih razmer ter ravnanja z delovno silo.

Včeraj ob 13.30 je bilo sindikalno zborovanje, na katerem sta govorila sindikalna predstavnika Bergamas in Vezil.

Tajnik Delavske zbornice Bergamas je prikazal razloge, ki so dovedli delavke do borbe ter pri tem navedel za primer tudi plače delavk tekstilne tovarne v Varese, ki je tudi last Tonielle; plače delavk v Varese so večje od plač tekstilnih delavk v Podgori.

Omenil je tudi slabe razmere, v katerih morajo delati ostale delavke na Goriškem, ki so zaposlene v tovarnah za izdelovanje likerjev in slaščic. Tudi lastniki teh tovarn prejemajo razno blago proste cone brez carine, zaradi tega bo borba tekstilnih delavk za spodbudo, da se bodo tudi te delavke pričele boriti za gospodarske izboljšave in za spoštovanje delovne pogodbe.

Ko je polemiziral z ravnateljstvom, je Bergamas dejal, da sta dva iz ravnateljstva dejala Tonielli, da «pohlevne ovčice», kakršne so delavke, ne bodo stavkale. Zaradi slabega poznavanja položaja v tovarni bi ju delodajalec prav gotovo lahko odpustil.

Da bo borba delavcev in delavk uspešna, je treba ponovno priti v tovarno, zaradi tega bodo delavke v ponedeljek odšle na delo in stavkale po urniku, ki so ga določile sindikalne organizacije.

Bergamas je na koncu pozval delavke k enotnosti in vztrajnosti v pravični borbi.

Za CISL je govoril Vezil, ki je prikazal izkoriščanje delovne sile ter poudaril, da je nujno potrebna enotnost delavk.

PO TRIDNEVNI STAVKI ODVETNIKOV

V torek popoldne splošna stavka zaradi namer Morovega zakonskega osnutka

Pravosodni minister odgovoril Baresiju, da ni nameraval povzročiti zaskrbljenosti nad usodo naše pokrajine

Zakonski osnutek pravosodnega ministra Mora, da se izroči tržiška pretura pod jurisdikcijo tržaškega sodišča, medtem ko se gradeška občina spravi pod jurisdikcijo tržaške preture, je povzročil v goriški pokrajini veliko ogorčenje, katerega so najbolj odločno pokazali goriški odvetniki, ki so proglasili tridnevno stavko, ki je trajala 17., 18. in 19. maja.

Na sestanku, ki je bil v petek in na katerem so bili prisotni predstavniki raznih gospodarskih organizacij, strokovnih zbornic, sindikalnih organizacij ter političnih opazovalcev, pa so sklenili proglasiti v torek 22. maja popoldansko stavko, med katero bodo vse trgovine zaprte. Na Telovadnem trgu bo popoldne zborovanje, od koder bo krenil sprevod na Travnik pred prefekturo, kjer bodo prefektu izročili zahtevo na osrednje oblasti, da preprečijo izglasovanje zakonskega osnutka.

Iz meščanskega časopisja se izve, da je demokristjanski poslanec Baresi telefoniral ministru Moru ter od njega zahteval pojasnilo glede nameravane spremembe goriškega sodnega okoliša. Minister naj bi obžaloval, da je povsem nehote povzročil med goriškimi zainteresiranimi krogi zaskrbljenost nad usodo naše pokrajine.

Nekatere oplojevalne postaje so okužene

V goriški pokrajini so ugotovili več primerov obolenj (tricomoniasi) goveje živine. Ta bolezen povzroča splave ali pa preprečuje oploditev.

Kmetijsko nadzornistvo opozarja kmete na bolezen, ki predstavlja veliko nevarnost za množenje živine, ter jih poziva, naj se strogo ravnajo po navodilih, ki jih bodo prejeli. Občinski veterinarji naj pregledajo vso živino, ki je bila zadnje mesece oplojena v okuženih oplojevalnih postajah.

Sestanek neposrednih obdelovalcev v Gradiški

Pokrajinska zveza neposrednih obdelovalcev (Federterra) ima danes dopoldne v Gradiški sestanek, na katerem bodo govorili o izboljševalnih in namakalnih konzorcijih, o občinskih davkih in poviških davkov na zemljišča, agrarni reformi in kmečkih pogodbah, ceni žitu in krepitvi zveze.

Trčenje med motociklom in avtomobilom

Ko se je 50-letni Giuseppe Ljubuch iz Svetogorske ulice 27 v Gorici včeraj ponoči peljal z motorjem proti domu, je na križišču Ul. Mighetti trčil z avtom 600, ki je privozil iz te ulice proti Svetogorski. Pri trčenju je Ljubuch padel z vozila in se poškodoval po glavi. Na kraj nesreče so poklicali rešilni avto, ki je ponesrečenca odpeljal v bolnišnico Brigata Pavia, kjer so mu obvezali rano.

Turist iz Gradca se je potolkel po glavi

V bolnišnici Brigata Pavia so včeraj okrog 7. ure sprejeli v zdravniško oskrbo 44-letnega Friedricha Sommerja iz Gradca.

Sommer je prišel v Gorico s skupino izletnikov iz Gradca, da bi si ogledal naše mesto, nato pa bi krenili proti Trstu. Ko je Sommer hodil po Raštelu, je nerodno stopil ter padel in se poškodoval po glavi. Na pomoč mu je prišel rešilni avto, ki ga je odpeljal v bolnišnico, kjer so ga zaradi precej hudega udarca na glavi pridržali na opazovanju.

DEŽURNA LEKARNA

Danes posluje ves dan in ponoči lekarna Cristofoletti, Travnik 14 - tel. 28-72; od 8. do 12.30 pa je dežurna lekarna Urbani-Albanese, Ul. Rossini 1 - tel. 24-43.

KINO

CORSO. 14.30: «Dober dan Miss Dove», cinemascope, J. Jones.
VERDI. 14.30: «Athena in sedem sestra», metroscope v barvah, J. Powell in E. Purdom.
CENTRALE. 15.00: «Alamo» v barvah, S. Haydn.
VITTORIA. 15.00: «Ti si moja usoda», v barvah, D. Day in F. Sinatra.
MODERNO. 15.00: «Strelci Bengalije».

ZA NASLOV PRVAKA SREDNJE KATEGORIJE

Robinson premagal Olsona s knock-outom v 4. rundi

Dvoboj je trajal samo 11 minut in 51 sekund - Premiji obeh boksarjev zaplenjeni

LOS ANGELES, 19. — Svetovni prvak srednje kategorije Ray Sugar Robinson je danes ponoči premagal s knok-outom v četrti rundi Roba Olsona v dvoboju, ki je veljal za naslov prvaka. Dvoboj je trajal točno 11 minut in 51 sekund, zaključil pa se je v 2'51" četrte runde.

V prvi rundi je Robinson takoj začel napadati in je zadel Olsona v obraz najprej z desnico, nato pa od strani z levico. Olson je silil v borbo na bližino, pri čemer mu je uspelo zadati Robinsonu edini udarec v rundi. Tudi v drugi rundi je hotel Olson vsiliti borbo iz neposredne bližine. Zadel je Robinsona z desnico v obraz a je bil takoj nato tudi sam zadet. Sodnik je moral večkrat razdvojiti boksarja. Proti koncu runde je Robinson močno zadel Olsona v obraz z dvojnim udarcem. V tretji rundi je bil Olson bolj aktiven, toda sodnik je moral ponovno večkrat intervenirati. Po tretji rundi je Robinson vodil po točkah. Sodniki so mu priznali prvi dve rundi, tretjo rundo pa je eden izmed sodnikov priznal Olsonu, drugi Robinsonu, za tretjega pa je bila neodločena.

V začetku četrte runde je Olson začel napadati in je prevladoval v prvem delu. Robinsona je nasprotnikova taktika presenetila in je zgrešil več udarcev. Toda nenadoma je Robinsonu uspelo s silovitim desnim udarcem zadeti Olsona v čeljust, tako da je padel na tla in sodnik je začel šteti. Pri številki 7 se je Olson skušal dvigniti, opirajoč se na roke, toda ni uspel in prijatelji so mu morali pomagati v njegov kot. Robinson je bil proglašen za zmagovalca s knock-outom.

Robinson je tako dosegel svojo četrto zmago nad Olsonom. Inkaso dvoboja je znašal 200.000 dolarjev, toda niti Robinson, niti Olson ne bosta dobila svojega deleža ker sta bila sekvestrirana. Za Robinsona na zahtevo davkarije, kateri naj bi Robinson dolgoval davke na premije za leta od 1944 do 49 in za l. 1953, za Olsona pa na zahtevo ločene žene.

ŠPORTNI DNEVNIK

VČERAJ PRVA ETAPA KOLESARSKE DIRKE «GIRO D'ITALIA»

Baffi prva «roza majica» z zmago na cilju v Alessandriji

Tržačan De Santi pobudnik pobega, ki je rodil zmagovalca - Coppi vozil bolje kot je pričakoval - Danes druga etapa, Alessandria - Genova in nočna dirka ekip

ALESSANDRIA, 19. — Točno ob 12.43 je iz Milana krenila karavana 105 kolesarjev na prvo etapo 39. kolesarske krožne dirke po Italiji. Med kolesarji, ki so se začeli zbirati na Trgu Duomo je bil deležen največje pozornosti in simpatij Coppi. Zadnji je prišel Magni in kmalu nato je direktor dirke dal znak za odhod. Pred kolesarji se je najprej zvrstila dolga vrsta reklamnih avtomobilov, nato pa kolesarji med dvema gostima vrstama gledalcev. Na gallaratski cesti se je kolona končno osvobodila pisanega okvira množice in milanski prefekt je dal z zastavico simbolični znak za start.

V prvo vrsto se je takoj postavila belgijska ekipa, da prepreči začetne pobege. To ji je uspelo vse do San Lorenza, kjer je ušel Grosso in tako otvoril dolgo vrsto pobegov, ki so karakterizirali prvi del današnje etape. Toda njegov poskus se je izjalovil že v petih minutah. Za njim je poskusil srečo Zuliani. Glavnina je vozila skozi Legnano ob 13.30 in 8 minut kasneje skozi Busto Arsizio, kjer je prvo krajevno nagrado na letečem cilju osvojil Crippa pred Petreijem in Ponzinijem. Kmalu po Gallarate je imel Magni prvi defekt brez posledic. Na cilju v Somma Lombarda je bil prvi Petrei. Pri Aroni skromen poskus pobega Ceramija in Brankartove skupine, nato poskus Gervasonija, oba brez uspeha. Na letečem cilju v Borgomanero je zmagal Spanec Poblet pred Fallarinijem. Pobegniti so poskušali tudi Pettinati, Masocco, Petrei, Baffi in Gismondi, toda glavnina je bila pozorna in jih je kmalu dohitela. 20 km pred Novaro je imel defekt Coppi, ki pa se je s Cainerovo pomočjo kmalu pridružil glavnini. Skozi Novaro so vozili vsi skupaj v gosjem redu z Riom na čelu. Tudi naslednji poskus Stolkerja, Zucconellija, Barozzija in Dall'Agate je bil brezuspešen.

PIERINO BAFFI
zmagovalec prve etape

Povprečna hitrost se je gibala okrog 40 km na uro. V Vercelliju pri 123. km je bila leteča okrepčevalnica. De Santi je takoj nadaljeval vožnjo z veliko brzino, računajoč na presenečenje. Za njim sta se spustila Baroni in Ferlenghi. Vzdolž riževih polj se je spustil za De Santijem tudi Brankart, toda čuječa Coppi in Magni sta takoj preprečila njegov poskus pobega in potegnila za seboj glavnino. Medtem pa so pred vrati Casala De Santija dohiteli Zucconelli, Baffi, Bertoglio, Ferlenghi, Angelo Coletto, Baroni in Guerrini. Tu se je začela zaključna faza prve etape. 8 ubežnikov je vozilo sporazumno v grupi. Na letečem cilju v Casale Monferrato je bil prvi Baroni pred Zucconellijem in Colettom. Diktirali so silovit tempo in privozili v Alessandrio s povprečno hitrostjo nad 45 km. Toda s prihodom v mesto etapa še ni bila končana. Kolesarji so morali prevoziti še 32 km dolgo krožno progo, na gosto posuto z vzpetinami in spusti.

V Alessandrio je glavnina privozila s 3'57" zaostanka. Vodil jo je Wagtmans. Baffi, ki je zmagal na letečem cilju, je znova potegnil. Njegov tempo je vzdržal edino Ferlenghi in oba skupaj sta sama vozila proti cilju. Glavnina je medtem zaman skušala dohiteti ubežnika. Uspelo ji je le zmanjšati razliko od ostalih šestih od prve osmorice na eno minuto. Na cilju je Baffi za dolžino treh koles prehitel svojega partnerja Ferlenghija. Coppi je privozil na cilj sredi glavnine in je bil videti svež.

Jutri ob 9.30 bo start za drugo etapo Alessandria - Genova. Proga je dolga le 96 km, toda zvečer bodo morali kolesarji voziti na dirkališču v Albaru za ekipno klasifikacijo.

Vrstni red na cilju I. etape Milano - Alessandria (210 km): 1. Baffi Pierino (Nivea Fuchs) 5.30'34" s povprečno hitrostjo 38.116 km na uro; 2. Ferlenghi isti čas; 3. Baroni 5.32'20", 4. Coletto Angelo, 5. Zucconelli, 6. Bertoglio, 7. De Santi, 8. Guerrini, vsi s časom Baronija; 9. Van de Brekel 5.33'12"; 10. Boni 5.33'16"; 11. Messina, 12. Monti, 13. Fallarini, 14 Fabbri, 15. Schoubben, 16. Moser, 17. Schoenmaker, 18. Poblet, 19. Coste, 20. Massocco, 21. Tognaccini, 22. vsi ostali s časom Bonija razen Petreja, ki je prišel na cilj 104. v času 5.38'51. Odstopil je Michelon.

NOGOMET

Livorno-Catania 1:1

LIVORNO, 19. — Prvenstvena tekma B lige med Livornom in Catanio se je končala z neodločenim rezultatom 1:1. Oba gola sta bila dosežena v prvem polčasu in sicer v 3' za Livorno (Puccinelli) in v 12' za Catanio (Quoiani). V drugem polčasu sta oba napada zapravila precej priložnosti za povečanje rezultata. Livorno bo verjetno izpadel iz B lige.

TENIS V PARIZU

Pietrangeli premagal Ayalo

PARIZ, 19. — Nicola Pietrangeli, 22-letni član italijanske ekipe za Davisov pokal, je premagal nosilca skupine Ayalo z rezultatom: 6:4, 6:1, 0:6, 5:7, 6:4 in s tem pripravil prvo veliko presenečenje turnirja.

Remy (Fr.) je premagal Amerikanca Larsena s 5:7, 6:3 1:6, 7:5, 6:3. V igrah parov sta Danca Nielsen in Ulrich premagala Francoza Deniaua in Virona s 6:3, 2:6, 6:4, 6:4, Drobny in Fancutt Molinarija in Saussina s 6:2, 4:6, 6:1, 6:3.

Odgovorni urednik
STANISLAV RENKO
Tiska Tiskarski zavod ZTT - Trst

KINO ŠKEDENJ

predvaja danes 20. t. m. ob 16. uri MGM barvni film:
RAPSODIJA
Igrajo: Elizabeth Taylor, Vittorio Gassman

V ponedeljek 21. t. m. ob 18. uri RKO film:
UNICITE TOLPO

KINO PROSEK-KONTOVEL

predvaja danes 20. t. m. ob 16. uri LUX film:
Zaklad Montecrista

V ponedeljek 21. t. m. ob 20. uri barvni Lux film:
MAŠČEVANJE MONTECRISTA

TVRDKA KNEZ WALTER NABREŽINA

vam nudi:
Sivalne stroje Singer
Radioaparate Philips
Kolesa Legnano - Wolsit in druga
Prvovrstne štedilnike, motorje in motorna kolesa ter nadomestne dele
Dalje sprejema naročila in odpošilja omenjene predmete kot darila za Jugoslavijo po znižanih cenah
INFORMACIJE se dobijo pri Knezu Walterju Nabrežina, tel. 22-522 in pri Rebuli v Trstu Ul. Torrebianca 12.

AVTOPREVOZNIŠKO PODJETJE FRANC LIPOVEC
Vsakovrstni prevozi
z osebnimi luksuznimi avtomobili Fiat 1400 za tu in inozemstvo
GARAŽA: Ul. Timeus 4, tel. 90-296
STANOVANJE: Ul. F. Severo 6, tel 33-113

POŽAR ARTEMIO TOVORNI PREVOZI
TRST - Ul. Moreri 7
Telefon št 28373
v vse kraje, tudi v inozemstvo

„Oglasov ne plačuje trgovec, ki oglase naroča in tudi ne kupec, ki pri tem trgovcu kupuje. V resnici plača oglase konkurent, ki sam ne oglaša."
(Herbert Casson)

POZOR !!!
3 m volnenega blaga in podloga za moško obleko skupno L 4.950
„ 7.480
in „ 10.700
dobite v trgovini
A. PERTOT Trst, Ul. Ginnastica 22, tel. 95-998

Kino na Opčinah
predvaja danes 20. t. m. z začetkom ob 16. uri

Meksikanski bratje
V ponedeljek 21. t. m. ob 18. uri Enic film:
Bela opojnost
FILM ZIMSKE OLIMPIADE V CORTINI

IMPEXPORT
TRST, ULICA C. BATTISTI STEV. 23-I NAD.
Tel. 44-208 - Telegr. IMPEXPORT - TRIESTE
UVAZA: Vsakovrstni les, drva za kurjavo, gradbeni material
IZVAZA: tekstil, kolonialno blago in raznovrstne stroje
SPECIALIZIRANO PODJETJE ZA VSAKOVRSTNE KOMPENZACIJE

Lambretta 150 cc vrste LD
Edini zastopnik za Goriško **A. MEROLLI**

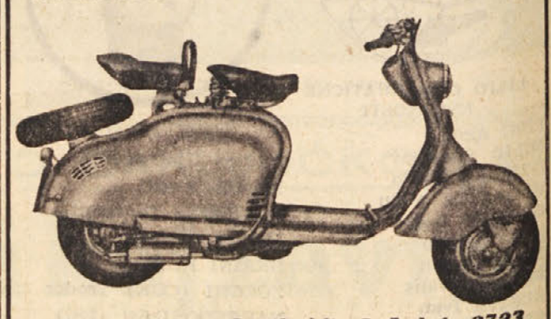

GORICA - Ulica Garibaldi, 5 Telef. 2723
PRODAJNA CENA L 150.000

Ribarič Ivan
IMPORT ◆ EXPORT
VSEH VRST LESA IN TRDIH GORIV
TRST — ULICA F. CRISPI 14 — TEL. 93-502
ULICA DELLE MILIZIE 19 — TEL. 96-510

«SLOVENIJA ŽIVINOPROMET»
IZVOZ: GOVEJE ŽIVINE, KONJ, BELIH PRASIČEV IN DROBNICE, poleg tega vse vrste svežega mesa in mesnih izdelkov ter slame in sena.
Centrala: Ljubljana, Dalmatinova ul. 1-I — Poštni predal št. 222 — Telefon 22-212, 20-905.
Podružnice: Maribor, Prestranek št. 3 telefon, Bijelovar

AVTOGARAŽA „Rojano"
TRST - ROJAN — UL. MORERI ŠT. 7 — TEL. 35-608
privatno tel. 27-240 — (Zadnja postaja filobusa št. 5)
Prostori za parkiranje avtomobilov in motornih koles — Odprto tudi ponoči —
Prevoz potnikov z osebnimi avtomobili na vse kraje, tudi v inozemstvo

Vladimir Bartol: **MLADOST PRI SVETEM IVANU** (Tretja knjiga)

Romantika in platonika sredi vojne

79. Četrto poglavje: Alamut: privid, spočetje, rojstvo in usoda Zmaja

Uvodni sonet materi se končuje z verzom:

— — — — — — — — — —
Pred *Tebe* zdaj *Tvoj sin* račun polaga

II. sonet

Al pomniš še, kako lovit sem hodil
metulje daleč tja na hrib Razklani
nad Trstom? Morjem? Gledal nepoznani
v daljavi svet? In brate s sabo vodil?

Bilo je v dneh strahote*), ko porodil
se v srcu je naklep. In že možgani
so zvàrili privid, kot da navdani
so mračnega duhà. Takrat zaplodil

se v duši je načrt. Ni več mi z brati
bilò hoditi mar. Če kot od kraja
metulje sem lovil, sem le pregnati

sum hòtel s sebe. Kaj duhà navdaja,
sem skril. Tedaj začutil sem, o mati,
da prvić najina se pot razhaja.

*) namreč: strahote prve svetovne vojne.

III. sonet

Od Tagliamenta je topov grmenja
odjek bil uvodni marš v snovanje moje;
začetek vzgona, ki oznanjal boje
bodočih dni je; strašnega besnenja

temotnega duhà, ki prej ne jenja,
dokler ne steše v zid poti si svoje.
Kako vskladilo le bi src se dvoje,
ko vedel nisem sam, kam pot se vzpenja?!

Tako, o mati, nisem razodeti
se mogel Tebi. Zmerom višja stena
med nama je bilà. Tako iskrena

beseda dobra ni se mogla upreti
razkolu zlemu med Teboj in mano.
Že je kazàlo, da je vse končano.

Nekega jutra sem se prebudil iz prav tako očarljivih kot grozljivih sanj. Stal sem na nekem hribu (hoče se mi dozdevati, da je imel obliko Razklanega hriba, ali vsaj nanj sem se pri tem spomnil) in imel nekaj opraviti z nahrbtnikom ali neko vreco. Kar se stvar pretrga ali razveže in iz vreče priškrablja na dan cel roj pisanih hroščev in vzleti jata še lepše pisanih metuljev. Že hočem seči z roko v vrečo ali nahrbtnik, da bi potipal, če je notri še kaj od teh lepih živalic, ko prileze z dna nahrbtnika ali vreče velik črn pajek z nekim čudnim svetlim znamenjem na hrbtu. Povedal sem že, da sem se vse življenje bal pajkov in tudi zdaj, ko sem ga zagledal, sem v sanjah odrevenel od groze in se prebudil.

Prav kakor v teh sanjah s hrošči in metulji se mi je zgodilo v Kamniku lepega jutra z alamutsko snovjo: «tuje telo» v meni se je razpočilo in naenkrat sem zagledal pred seboj ves alamutski svet z njegovimi pisanimi prebivalci. «Gledal» sem v najbolj živih barvah in naenkrat so alamutski prebivalci spregovorili v «svojem jeziku». Nekaj besed samo sicer, toda iz svoje pisateljske izkusnje sem vedel, da so te besede, ti stavki pristni, avtentični. Obšla me je sreča, kakor da bi bil pogledal v odprta nebesa. Toda manjkali sta mi še dve osnovni stvari. Gledal sem sicer v trdnjavo Alamut in videl tam njene prebivalce, toda dohoda v utrjen grad še nisem bil odkril. In glavnega junaka, strašnega Hasana, nisem še nikjer videl.

Spominjam se, da sem dami v Beogradu sproti pisal o svojih obupnih poizkusih, da bi našel «dostop v trdnjavo», to se pravi, da bi bralca vseh slojev, stopenj in vseh narodov privedel na najnaravnejši način v utrdbo. «Stik» z najbolj raznolikim občinstvom je bil vzpostavljen, to sem čutil, zdaj je bilo treba samo še najti ne samo najboljši, temveč sploh edino možni dohod. In ko mi je neko jutro padla rešitev kakor zrelo jabolko v naročje, sem zavriskal od sreče, si uro in dan zabeležil v notes in takoj sporočil svoji plemeniti mentorki v Beograd.

Alamutskih oseb nisem «konstruiral», kot so mi nedobrohotno podtikali nekateri sodobniki, drugo za drugo, temveč so zaživele vse hkrati v meni nalik prirodni mutaciji.*) Nekega jutra sem se prebudil in so bile tu. Veliko od njih je imelo rast in poteze ljubih mi znancev in znank. Nekatere pa so bile tudi povsem nove, zrastle morda iz potopljenih spominov. Zdaj je bilo treba iti nekam samo še po poteze in dušo glavnega junaka.

Nekateri znanci so mi očitali, češ, saj to, kar si ti naslikal, ne more biti Iran, Orient, ko vendar nisi bil nikoli tam. Jaz sem vedel, ali vsaj slutil to bolje. Ko sem začel pisati, se mi je naenkrat poblisnilo, da bi me bili vsako konkretno videnje, vsak turistični pohod in ogled s svojimi podrobnosti pri mojem delu ovirali. V Spieglovem «Iranskem starinoslovju» so ves Iran, sleherna karavanska pot, sleherno mesto, reka, gorovje, dà, sam Alamut oziroma njegove razvaline, s tako minucioznostjo popisani, da ima pisateljeva kreativna fantazija več ko dovolj podrobnosti, opisov in podatkov. V letih, ko sem zbiral gradivo za svojo «snov», sem bil v duhu večkrat premeril ves Iran v širino in dolžino. Ko sem začel pisati, mi ni bilo treba več konzultirati knjige: pokrajino in vse, kar je potrebno, sem gledal v duhu veliko bolj jasno kot kateri koli kraj, kjer sem bival lahko tudi daljši čas kot turist. Samo da je bila slika neprimerno bolj živa, enotna, «vizionarna» kakor kateri koli spomin. Tako sem razdalje v «parasanfih», perzijski dolžinski meri, kar mimogrede in z lahkoto izračunal in dvomim, da bi se bil kdaj bistveno urezal. Pomisliti je tudi treba, da se alamutska snov vrši leta 1092 in da se je med takratnim in sodobnim Iranom nabrala vsedlina iz 850tih let. Spiegel, ki je napisal «Iransko starinoslovje», je bil v Iranu vsaj pred 150timi leti in je bil plast med starim in takrat novim Iranom že pred mano znanstveno postrgal. Tako sem mogel poustvariti resnično svet «iz novega» in danes vem, da je to delu v prid. Tak, kot je Alamut, je v sebi trdno zgrajena celota.

*) Tako prirodno mutacijo je v drugi polovici prejšnjega stoletja prvi opazoval francoski botanik de Vries. V pariškem botaničnem vrtu se je na mostu, kjer je bila zasajena rastlina *Oenothera biennis* («Nachtherze»), čez noč pojavilo kakih petdeset novih zvrsti te rastline, med njimi tudi šest ali sedem novih stalnih vrst. Tako je nastala nova hipoteza o možnosti nastanka vrst v prirodi, tako imenovana «mutacijska teorija», ki je izpopolnila Darwinovo teorijo in znatno razširila naše znanje o prirodi.

(Nadaljevanje sledi)